IX. évfolyam, 15. szám
1953 április 9
Ára: 70 fillér

Ludas Matyi

Fegyvergyárosok a patikában

Patikus: Nem tudom, mi van itt ma... Mindegyik idegcsillapítót kér...

Az új szaki belépett az öltözőbe. Kovács kiváncsian nézett fel.

— Ma lép be? — kérdezte barátságosan.

— Ma — felelte az új szaki.

— Nagyon örvendek — mondta Kovács, a régi szaki és kezet nyujtott. — Kovács Sándor vagyok.

— Szabó Péter vagyok — mutatkozott be az új szaki.

— Faluról jött? — pedzette Kovács.

— Onnan.

— Jól tette, hogy feljött — vélte Kovács. — Én is faluról jöttem annakidején. Nem élet az ottan. A város az város, a falu az meg falu. Nincs ott semmi! A mi falunkban még rendes ivóviz se volt.

— Nono — mondta az új szaki. — A mi falunkban például ártézi kút van, olyan a vize annak, hogy szinte jobb, mint a pesti...

— Sárfészek! — merült el az emlékeiben a régi szaki. — Egyszer, ősztájon, megyek át szekéren a szomszéd faluba, hát nem beragad a földes úton a szekér kerékagyig? Szállok le, erre én is beragadok. Ha hiszi, ha nem, ki kellett lépnem a csizmámból. Öten félnapig emelgettük a szekeret... Még ma is izomlázat kapok, ha csak rágondolok...

— A mi falunkból — mondta az új szaki — elsőrendű kövesút vezet ki. Passzió rajta menni, olyan sima az, mint az asztal, enni lehetne róla. Bent a faluban is megnézheti az utcákat, milyen szépen rendbe vannak hozva...

Kovácsot már kezdte bosszantani, hogy az új szaki így ellentmond neki.

— Á, mit tudja maga... A maguké nem is igazi falu, mit tudja maga, milyen egy olyan igazi, istenhátamögötti falu... Azok a hosszú téli esték, a büdös petróleumlámpa mellett... Több a szaga, mint a fénye... Egyszer azt mondtam a feleségemnek: inkább üljünk a sötétbe... Igaz, akkor még fiatal házasok voltunk...

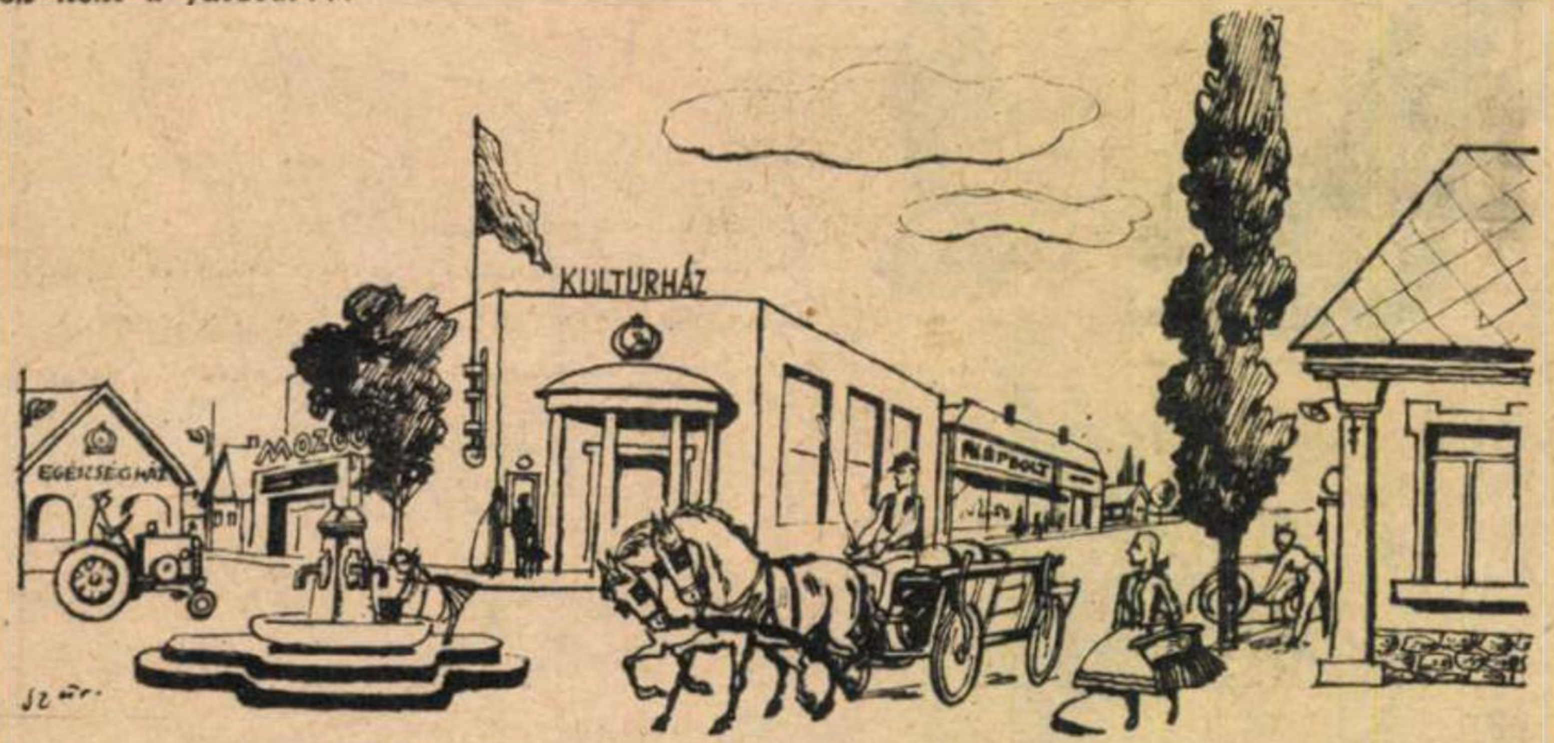
— A mi falunkban — mondta az új szaki és sugárzott az arca, mintha azt is villanylámpa világitaná belülről — villany van!

— Maguknál lehet... De nálunk... Mit tudja maga! Meghal az ember az unalomtól... Nincs hová menni... A város az más! Mozi, szinház, minden.

— A mi falunkban mozi is van, szinház is van. A kultúrosok játszanak, jön a Faluszinház... Nem tud nekem olyan új filmet mondani, amit ne láttam volna.

— Ugyan kérem! Mondtam én, hogy az nem falu, a maguké! A falu el van maradva! Tudja maga, mi az a sakk?

— Hogyne tudnám. Az a játék, amit mi a Kultúrházban játszani szoktunk esténként. Mesélek magának egy érdekeset. Valamelyik este a csoport tehenészével játszok, igen erős játékos, egyszer az elletőkanászt is megverte, pedig az benne van a csapatban... Szóval sakkot adok neki a futóval...

— Hagyjuk a sakkot — adta fel Kovács szaki. — Idefigyeljen: amikor a feleségem kisbabát várt, azt mondja egy este: Sándor, hivd az orvost! Fel a szekérre, gyerünk! Tudja, mit mondok magának? Mire megjöttem a városból az orvossal, már másfélnapos volt a Kati lányom... Most mezőgazdász a gépállomáson...

— A mi falunkban Egészségház van — mondta az új szaki.

— Hagyjon már békét a maguk falujával! — jött méregbe Kovács szaki. — Egyre csak a maga nótáját fújja: a mi falunkban... a mi falunkban... Ki beszél a maguk falujáról?! Én a magam falujáról beszéltem! Különben is gyanús nekem ez a maguk faluja, mondtam már. Biztos valamilyen városféle az, húsz-harmincezer lakossal... Hogy hivják azt a falut?!

Szabó szaki megmondta a falu nevét.

— Micsoda?! — maradt tátva Kovács szaki szája. — Hiszen az az én falum! Arról a faluról beszéltem! Onnan jöttem tiz évvel ezelőt...

— Én is arról a faluról beszéltem — mosolygott Szabó. — De én ma jöttem onnan...

GERGELY MIKLÓS

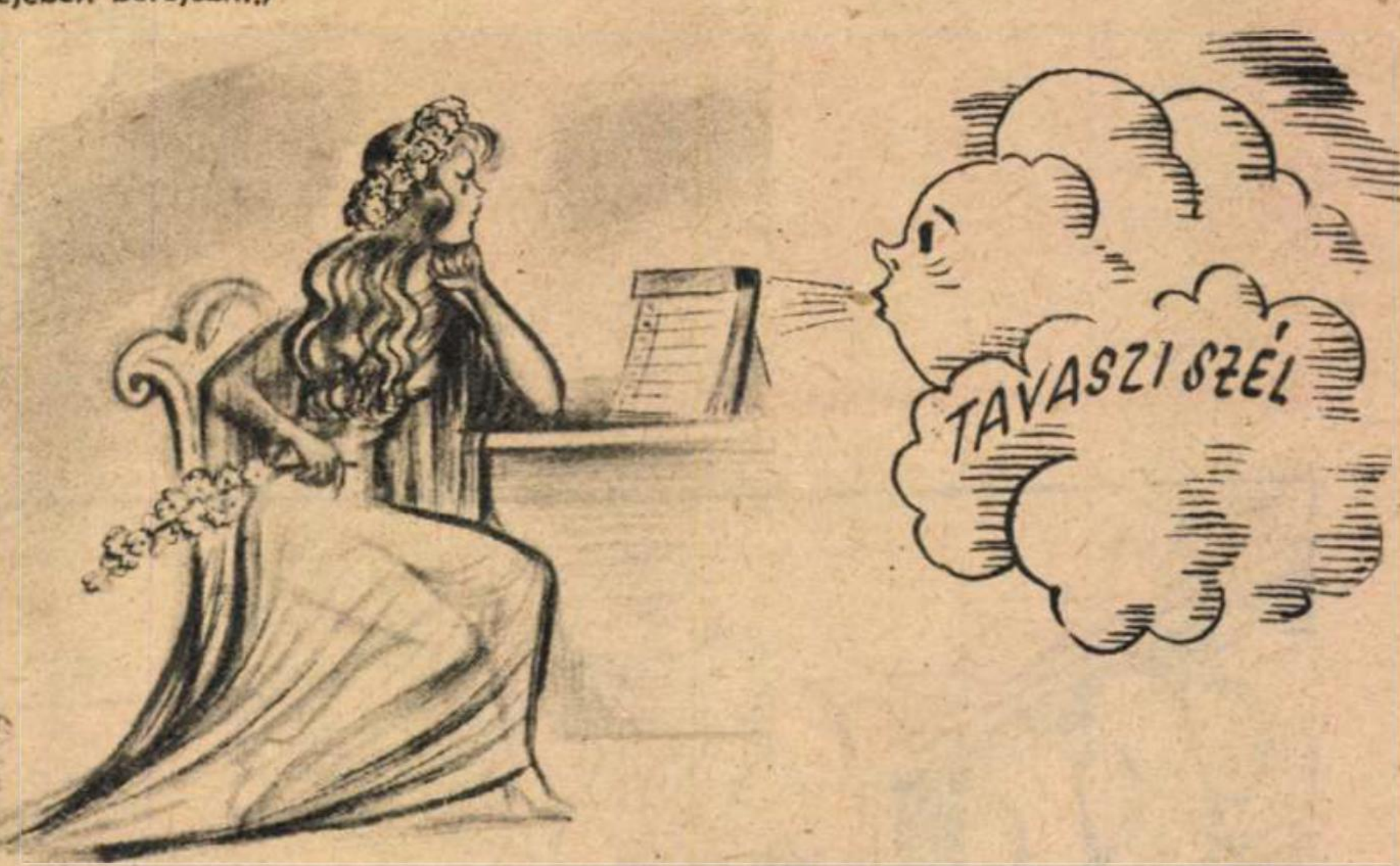
A bombaformában lévő Puskás Öcsi

legjellegzetesebb erényeit mutatja be rajzunk: gyorsaságát, robbanékonyságát, technikáját, fejjátékát és bombagóljait. Ami nem fért rá a képre, azt majd személyesen mutatja be az osztrákok elleni válogatott mérkőzésen.

Rapport a tavasz tündérénél

(Egyesek arra hivatkoztak, hogy a tavaszi szél miatt nem tudták a vetést idejében befejezni.)

— Mit hallok rólad, haszontalan! Hát azért neveltelek, gondoztalak, hogy most „objektív nehézség" legyen belőled?

Hogy űzte ki a csacsi a tigrist Cserkesziából?

Irta: MADARÁSZ EMIL

Lombos, szép Cserkesziában
Élt egy cserkesz egymagában,
Se nem szegény, se nem gazdag,
Csakhogy igen kapzsi gazda.
Nem volt gondja más egyébre,
Csak egy csacsira s tevére.
S hajtotta hegy-völgyön át,
Vén tevéjét, csacsiját.

A két jószág persze morgott,
Mert igen sok terhet hordott,
Egy kupectől más kupechez.
(Ebből élt az öreg cserkesz.)
Egyszer fent egy nagy hegyháton
Szól a csacsi: — egy barátom,
Teve komám, egyet mondok,
Unom már a hegyi sportot.

Ott a havas hegy tetején,
Szépen ledülünk te meg én,
Meghalunk és kész a mese:
Kihunyt életünk mécsese.
Azt mondja a teve: — jól van.
S mind a kettő ott leroggyan.
A cserkesz csúnyákat kiált
S üti tevéjét, csacsiját.

A csacsi az harcias,
Ütlegelik — semmi az,
Fekszik bölcsen, csendesen,
Nem mozdul a füle sem.
Ám a teve — csüggeteg lény
(Jobb a teher botütésnél!)
És eltöprengvén ezen
Fölállt engedelmesen.

Most a cserkesz utóljára
Jót huzott a csacsijára
S mert a csacsi megingatlan
Ott feküdt a hólatyakban,
Szólt: — A csacsi alighanem
Már Allah ölében pihen
S csacsi terhét egy-kettőre
Átdobálta a tevére.

— Gyüá! — mondta — púpos szolgám,
Te sem sokáig szolgálsz mán.
Gyüá! — s ezzel útrakeltek
Le a völgynek, fel a hegynek...
Ez alatt a csacsi bölcsen
Megvárta míg hegyen-völgyen
Csend lett, aztán úgy elugrott,
Még a nyoma sem maradt ott.

Szaladt kerek két nap-éjjel,
Két pár patkót rúgott széjjel,
(Azaz széjjelrúgott volna,
Ha a csacsin patkó volna.)
Reggel egy napfényes pusztán
Jól megreggelizett, aztán
Felkészült, hogy tovább menjen,
Amikor, jaj, hol is kezdjem... .

Felkészült s e pillanatban
Szembe véle a csalitban
Rettenetes, az amit lát:
Nem mást, mint a hegy királyát,
Rőt tigrist az erdő szélén,
Véres hab a szája szélén.
Áll a csacsi mozdulatlan
S a világért meg nem moccan.

A tigris is — szinte kábult
Mást se tett, csak ámult, bámult.
Rémüldözött, — ki lehet
Ez a füles szörnyeteg?
Másfelől a csacsi látja,
Hogy ütött a végórája,
Ám ő könnyen semmikép
Nem adja az életét.

Nem ám! S fülét csak felkapja,
Farkát ijesztőn felcsapja.
Felordit, hogy egy-kettőre
Feljajdul az erdő tőle.
Feljajdul a messze rét,
Fel az egész messzeség
És a tigris — egyet ugrott
És eliszkolt hanyathomlok.

Rohant, mint egy elátkozott,
S a farkassal találkozott:
— Felség, ki ijesztett így meg?
Szól a tigris, szája reszket:
— Füle oly nagy, mint egy ajtó
Hangja pedig vérfagyasztó,
Rémes, egyszerűn borzalmas
— Ismerem jól! — szól a farkas.

Ismerem a származását,
Szája fertelmes járását,
Két fülét, a csúfságosat,
De mi az egy jó farkasnak,
Én tőled csak azt kivánom,
Hozz egy kötelet királyom,
Összekötjük két nyakunkat,
Aztán jöhet a hadd-el-hadd.

Így is volt, bár nem egészen!
Jött a kettő, jött merészen,
Jött, amíg a csacsi túlnan
Meg nem látta, hogy — itt baj van.
De van ám. S fülét felkapja,
Farkát rémitőn felcsapja
S felordit, hogy egy-kettőre
Feljajdul az erdő tőle.

Feljajdul, de ez még semmi!
Őfelsége kezd remegni,
Remegett és ijedtében,
Nagyot rántott a kötélen.
Most már aztán ijedtükben
Elrohantak mind a ketten.
Meg sem álltak, csák úgy délben,
Messzi erdő közepében.

Arra járt egy szarka, nyomban
Hókolt-bókolt: — Felség, hogy van?
De a felség egyre reszket,
Hányja egyre a keresztet,
Majd megszólal bánatosan:
Ellenségem szörnyű nagy van,
Nem mondhatok egyebet,
Rémitő egy szörnyeteg.

És a szörnyet lerajzolta.
— Szamár lesz az — szólt a szarka,
Se szörnyeteg, se csoda,
Magam nézek el oda.
Akik mernek, azok nyernek,
Nem vagyok én mai gyermek
S az lázó szörnyetegre
Egykettőre fényt derítek.

Odarepült hetykén, büszkén,
Ám a csacsi látta tüstént:
Mi járatban van a tolvaj.
És magában mondta: Jól van.
S azzal elterült és úgy tett,
Mint akinek befellegzett,
Mint kiből a lélek elszállt:
A négy lába négyfelé állt.

Szarka néni csak könnyedén
Sétált fel-le, — hol a fején,
Hol a hasán s közben csörgött,
Szakadatlan mint hét ördög.
Egyszer aztán felsétált a
Csacsi csiklandós orrára,
Érthető — az orr gazdája
Nagyot prüszkölt és utána...

És utána mint a szélvész,
Úgy ellökte a tüsszentés
Szarka nénit hátrafelé,
Csacsink hátsó lába felé,
Ez a láb meg széles ívben
Berúgta egy tócsa vizbe,
Onnan csunyán megtépázva
Vánszorgott el ázva-fázva.

Este volt már, késő este,
Hogy rátalált a tigrisre.
— Tünj el innen, — mondta — felség,
Szörnyű szörny ám az ellenség!
És a tigris mit tehetett,
Ijedtében útnak eredt,
Búcsút mondott cserkesz földnek,
Nem is nézett vissza többet.

Azóta Cserkesziában
Nincs a tigrisnek hazája.
S nincs kedvesebb állat, mint a
Lapátfülü csacsifajta.
S ha a szarka netalán tán
Felcsörög a falu táján:
Diadalmasan felel rá
Három büszke, félelmetes,
Három intő, rettenetes,
Harsány iá!
iá!
iá!

Emlékérem

Serfőző szaki gyorsjárású ember és igen gyakran kipirultan surran el a portásfülke előtt. Persze, amíg az öreg portás kikecmereg, már kiáltozhat utána, hangja elvegyül a gépek zajába. Bosszankodik is az öreg, de mit tehet mást. Behúzódik a kuckóba és felírja:

„Serfőző János, késett 13 percet."

Törődik is azzal Serfőző, mit írkál az öreg, nem az ő dolga. Nála csak az a fontos ilyenkor, hogy a munkavezető, Bujdosó Lukács, ne szóljon. De ha szól is, — mert az utóbbi időben mind gyakrabban szól — ne a többi előtt. Ha azokat a bizonytalan, egy lépés előre, kettő hátra szavakat mások is hallanák, beleőrülne, nem bírná elviselni. Inkább kilépne a vállalattól, semhogy tekintélyén csorba essék. Mert ami igaz, az igaz! Serfőző Jánosnak tekintélye van a brigádban, ahol mellesleg egyszemélyben ő a brigádvezető és a beosztott is. Másokat nem tűr maga körül, mert akadályozzák ténykedését, munkáját. Csak ez az egyetlen módja annak, hogy két hónapja sztahanovista szintet tart — papíron. Nemcsak a termelésben, hanem a portásoknál a késönjárók listáján is. Ehhez a nagy dicsőséghez még az is hozzátartozik, hogy a mult héten a rigmusbrigád is műsorára tűzte munkamódszerét. Igaz ugyan, hogy eltúlozták egy kicsit, mert nem negyedórával, hanem csengetés előtt fél órával hagyja abba a munkát. Node mindegy. Még egy hónap és sztahanovista oklevélre terjesztik fel, és ha minden jól megy, az újságok is írnak róla egyetmást. — Gondolta, miközben nagy kényelmesen átöltözött. — Kezében a szerencse, csak az a rosszmájú bizalmi, a Csordás Gyula, be ne feketítse.

Félnyolc körül tomporára fordította a szögtartó bőrtasakot, hóna alá szorította a szekercét és csigagyorsasággal megindult munkahelyére, a kultúrterem tetőgerendáinak összeállításához. Útközben megtorpant. A gerendák közelében Csordás Gyula szikár alakját vélte ágaskodni. Ördögi ötlete támadt; most az egyszer megleckézteti. Letöri a szarvát ennek a fickónak, amíg borsot nem tör az orra alá. — És felcsillant a szeme.

— Fél órája kereslek! — kezdte amint Csordás közelébe ért. — Olyan vagy, akárcsak forgács között a szög. —

— Az a kérdés, hol kerestél? — Firtatta amaz és megpöccintette sapkája siltjét. — Hét órától várok rád s láttam, mikor loholtál befelé... Hanem mit szólsz hozzá; mától kezdve egy brigádban dolgozunk.

Serfőző felháborodott: — Most jössz, amikor kiharcoltam a babért? Nem! Nem kellesz. Az én hírnevem, ne rontsa egy átképzett ács! Még akkor sem, ha az Csordás Gyula és szakszervezeti bizalmi.

Csordás sem hagyta magát, végül is őt sem a gólya költötte és odamondogatott amúgy istenigazából egyet s mást. Aztán faképnél hagyta a Serfőző brigádot. Ment Bujdosó Lukácshoz munkát kérni.

Idáig rendjén is volt, csak Serfőző nem találta helyét. Dúlt-fúlt, zsörtölődött egész nap. Délig, kétszer tartott ebédszünetet és mégis meglett az eredmény. Bujdosó Lukács messziről elkerülte. Nem szólt, nem firtatta a 13 perces késést.

Négy óra körül megjött a kedve, beírta mit és mennyit termelt, majd elcammogott a szakszervezeti bizottság irodája felé. Tiszta vizet akart önteni a pohárba, mert az mégis csak sok, hogy őt, akinek még a nagyapja is ács volt — bár nem a Földalatti Vasútépítő Vállalatnál, hanem az egri káptalannál (no de ez nem fontos) — vérig sértse egy summásból átképzett ács. Tradíciókérdésnek tekintette az egész históriát s elhatározta, hogy a legfelsőbb fórumokig védi álláspontját. Azonban, az iroda közelében, miután rátekintett a szégyentáblára, meghökkent. Arcába futott a vér, melege lett s úgy érezte, citerázik az ina. Gyorsan körülnézett, de szerencsére nem látott senkit, így őt sem látta senki. Elfordította fejét, szégyelte, nem akarta látni nevét és a 13 perces késést. S ekkor történt a legfájóbb, a hátborzongató kín. A dicsőségtáblán, az emlékéremre felterjesztett dolgozók névsorában, ott látta Csordás Gyula nevét is. Odaimbolygott a táblához és csak akkor vette észre a felnagyítva megfestett, piros szalagon csüngő, bronz és ezüst emlékérmet. Bámult rá, mint tavaszi bornyú az új kapura s csak nagysokára értette meg, hogy mint minden éremnek, annak is két oldala van. Ő, Serfőző János, eddig csak az egyiket látta, de amikor kilépett a kapun és nagyot köszönt a portásnak, gondolatának tengeréből felszínre került a másik is.

— „Nálunk a munka, becsület és dicsőség dolga!" — ismételte félhangon, s amíg elért a munkásszállásra, úgy döntött, hogy ha most nem is, de jövőre az ő mellén is ott csillog április negyedikén, — mint most sok száz élenjáró dolgozótársának — a Földalatti Vasútépítők Emlékérme.

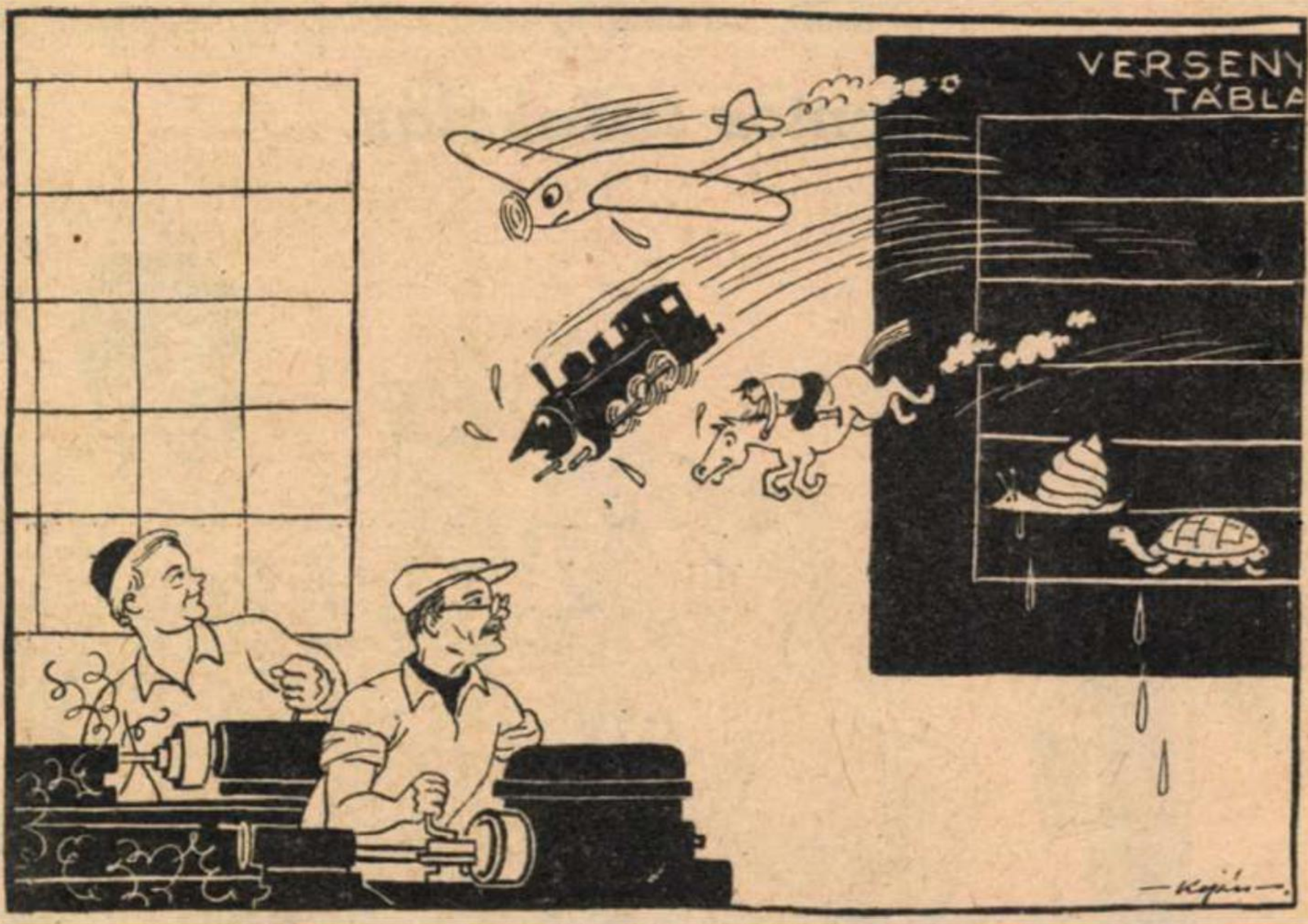
Juhász József

Egy csokor, meg még egy csokor

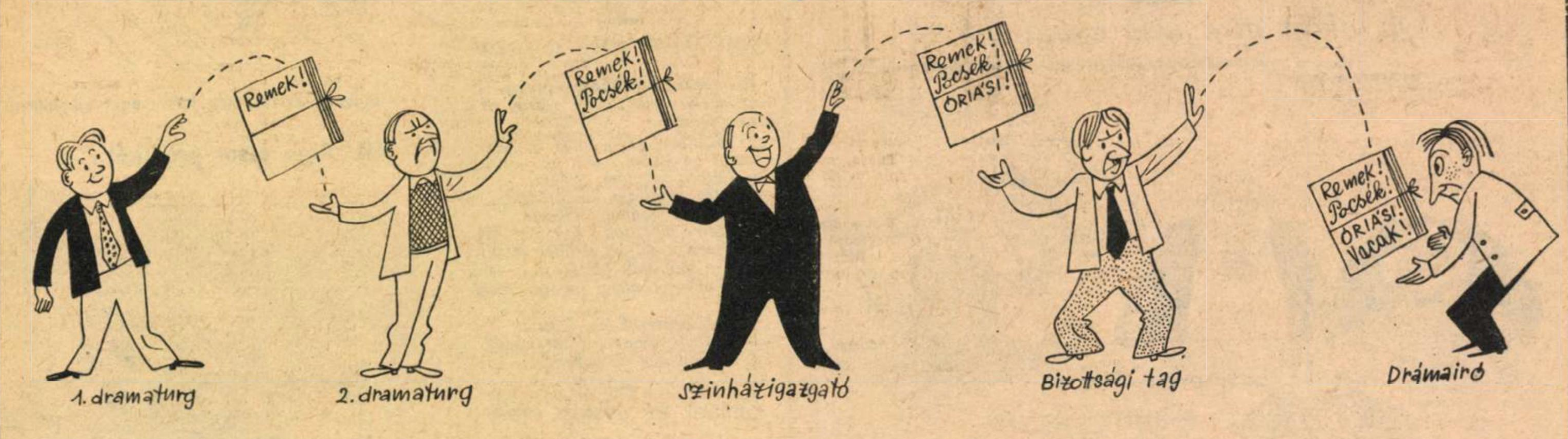
— Ilonka, gratulálok! Először ahhoz, hogy tizennyolc éves lett, másodszor ahhoz, hogy választó lett!

Április negyedike után ...

Mozdony: Hé, szaktársak, ha így folytatják, nem tudjuk magukat utólérni!

Amiről a dramaturgiai értekezlet beszélt

Sajnos, eddig így volt: Lánc-lánc, eszterlánc

Egy író naplójából

1950 aug. 1. Nagy fába vágom a fejszémet. Színdarabot írok az ipari munkásság mai életéről.

Aug. 5. Meg akartam mutatni a darab vázlatát Boróka elvtársnak, a nagy művésznek, rendezőnek, énekesnek és mindezen felül színigazgatónak. Sajnos nem fogadott, mert éppen rendezett.

Aug. 7. Játszott.

Aug. 8. Énekelt.

Aug. 10. Színigazgatott.

Aug. 11. Behízelgő modorú titkárnője közölte velem, hogy Boróka elvtárs belátható időn belül nem fogadhat írókat, mert éppen ankétra készül. Előadásának címe: „Színigazgató és író helyes kapcsolata, avagy bábáskodásom az új magyar színmű megszületésénél."

1951. febr. 28. Próbálkoztam az ellenlábas színigazgatónál. Házon kívül van. Értekezik. Zsűritag. Tanácstag. „Rögtön megnézem; ki keresi?"

Ápr. 4. Próbálkoztam az ismert rendezőnél. Filmezik. Rádiózik. Influenzás.

Jul. 25. Nem szabad elcsüggedni. Elcsíptem egy színigazgatót. Kedvesen fogadott, bátorított, és „átpasszolt" a dramaturgokhoz. Tartsuk be a hatásköröket, nem igaz?

Aug. 5. Szűnni nem akaró tárgyalás a dramaturgokkal. Témát, ötletet, cselekményt dicsérik. „Azonnal megírni!"

Aug. 8. Azonnal írom. Lázasan.

Aug. 10. Mint a megszállott.

Szept. 15. Két felvonást befejeztem. Száguldok a dramaturgokhoz. Remeknek találják, sőt óriásinak! „Csak így tovább!" Mindenkire buzdítólag hat a dicséret. Én is kértem előleget.

Szept. 20. Kérésemet továbbítják illetékes helyre.

Nov. 10. Illetékes hely kiutalt nyolcszáz forint előleget.

Dec. 25. Nagy nap a mai! Befejeztem a remekművet.

1952. jan. 10. A dramaturgoknak nagyon tetszik a harmadik felvonás. Kár, hogy közben elkallódott náluk az első két felvonás és most nem emlékeznek az összefüggésekre.

Jan. 12. Váltott gépírónők lemásolják az első két felvonást.

Jan. 20. Megkezdtem az értekezletet a dramaturgokkal.

Febr. 20. Befejeztem az értekezletet a dramaturgokkal.

Febr. 25. Befejeztem az átdolgozást.

Jul. 1. Befejeztem a kilencedik átdolgozást.

Júl. 15. Dramaturgok elhibázottnak találják a témaválasztást. Az ipari munkások életének ábrázolása helyett a XVIII. századbeli holland gyarmatosító üzelmeit kellett volna leleplezni. Cselekmény maradhat.

Aug. 2. Az igazgató nagyhatású felszólalását tapsoltuk meg egy ankéton. Címe: „Erőfeszítéseink a magyar darabok megszületése körül."

Aug. 5. Az igazgató éles szemrehányást küld a dramaturgok „felé".

Aug. 9. A dramaturgok azzal mentegetik a tévedést, hogy ők is csak emberek. Drámaírók ezzel vitába szállnak.

Szept. 1. Sértődötten más színházhoz viszem a darabot.

Szept. 5. Rohammunkában elolvassák és elfogadják.

Szept. 8. Megkezdtem a darab legújabb átdolgozását.

Dec. 1. Befejeztem a darab legeslegújabb átdolgozását.

Dec. 29. Bemutató! Siker!

1953 jan. 2. A kitűnő műbíráló megírta darabomról nagyjelentőségű kritikáját.

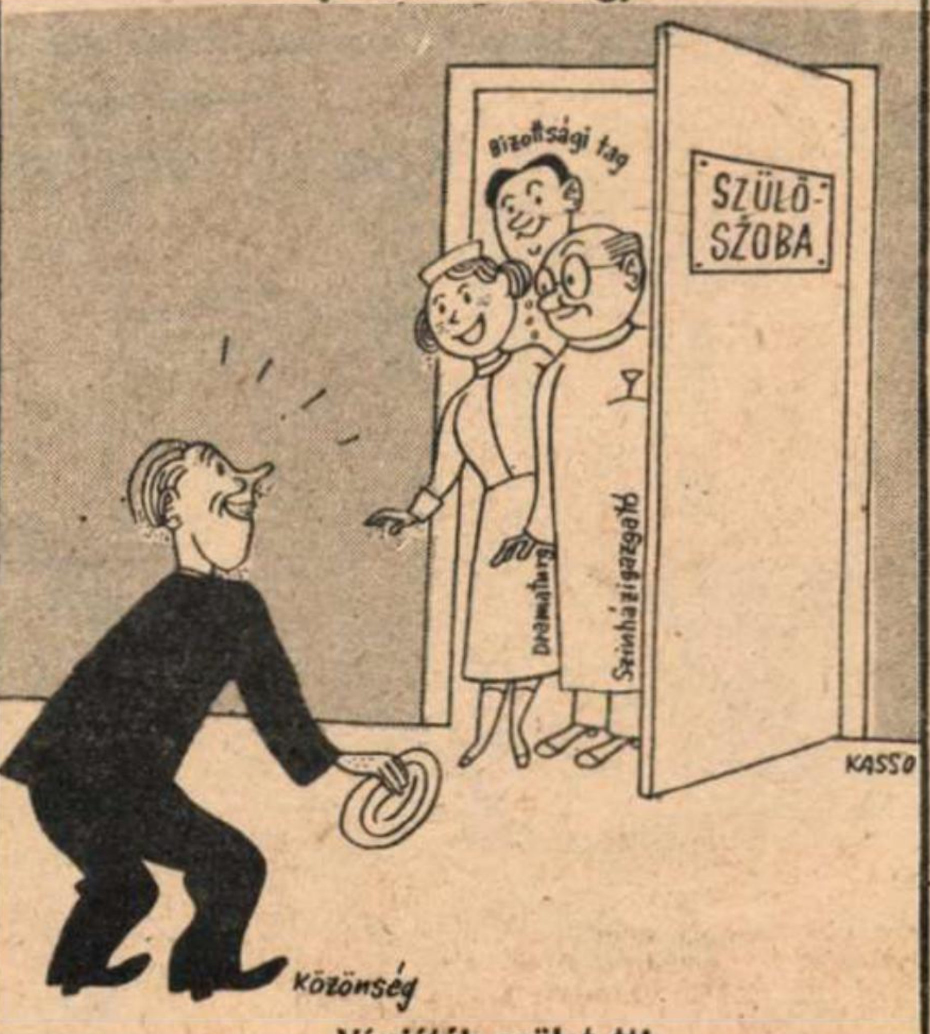
Jan. 10. Kiszedték a kritikát, de...

Jan. 16. Be is tördelték, de...

Márc. 5. A héten majdnem megjelent a kritika a lapban. Sajnos a kultúrrovatban nem volt hely. Kiszorította egy háromhasábos tanulmány. Címe: „Miért nem születnek új magyar színpadi művek?"

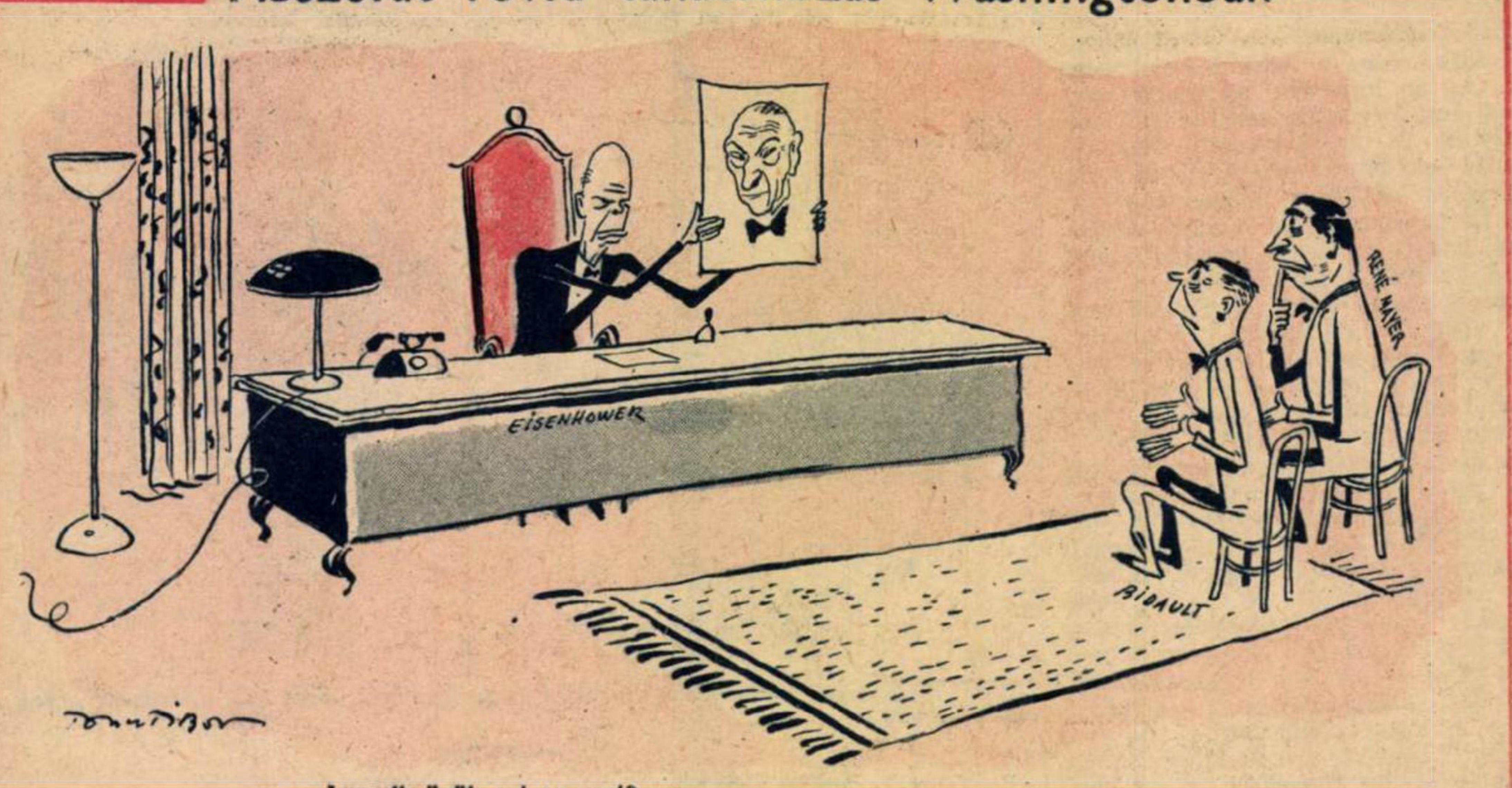
BARÁT ENDRE

Reméljük, eztán így lesz

— Vígjáték született!

Abszolut rövid tanácskozás Washingtonban

— Ismerik önök ezt az urat?
— Hogyne! Ez Adenauer úr!
— Nahát! Szeretném, ha példát vennének róla. Egyébként hazamehetnek...

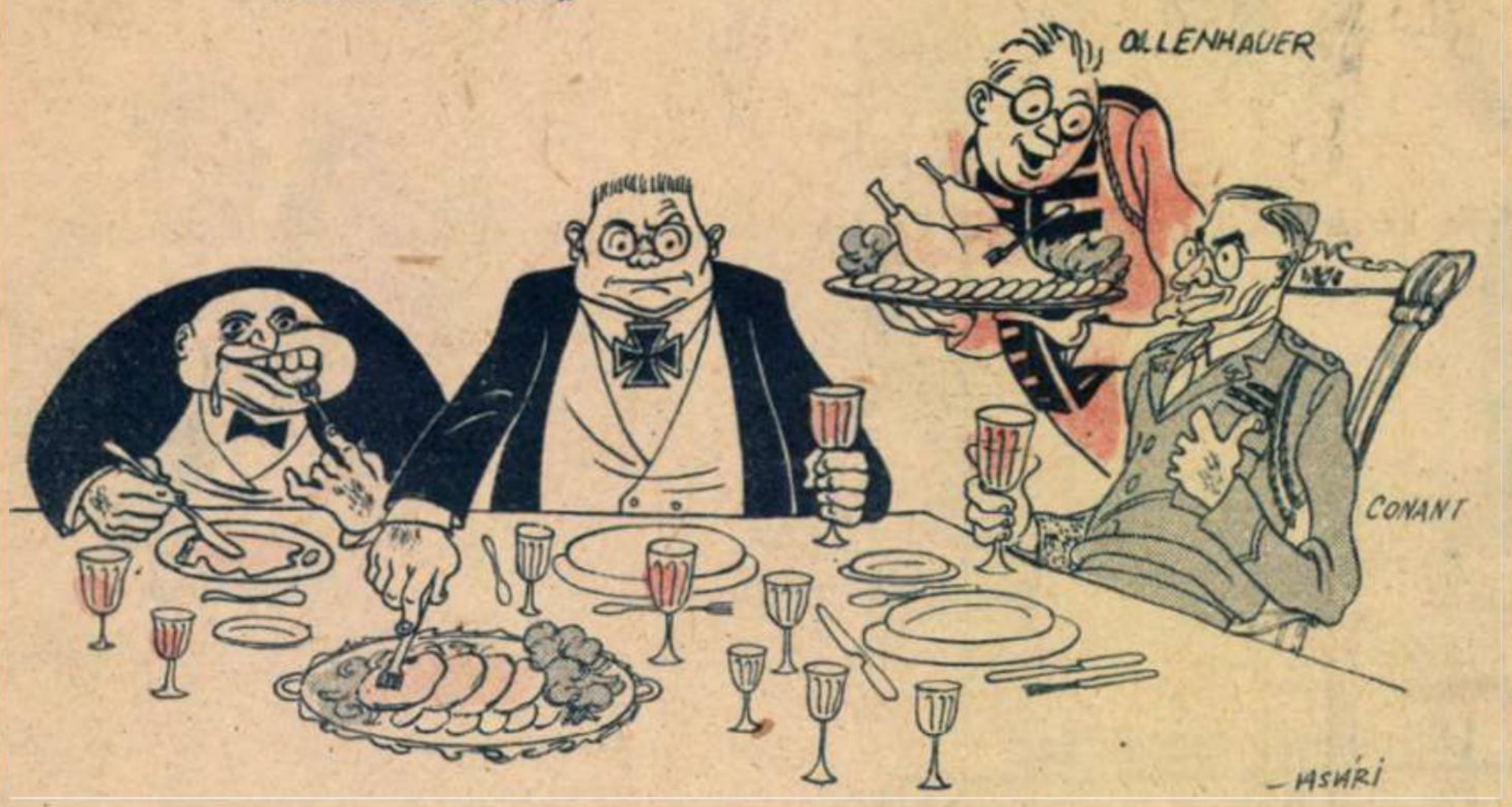
Pontos indokolás

Tito: Félek a munkásoktól!
Gyilasz: És a parasztoktól...
Tito: Tehát írja! „Fontos ipari és mezőgazdasági okokból a választásokat elhalasztjuk."

A lakájt meg kell nyugtatni

(Conant amerikai főbiztos ebéden látta vendégül Ollenhauer szociáldemokrata vezért.)

Ollenhauer: Főbiztos úr, kérem, engem ebédre hívtak meg, miért kell mégis kiszolgálnom?
Conant: Legyen nyugodt, barátom, tálalás után megeheti a maradékot.

Római idegenvezető

— Ez a felírás nem az ókorból, hanem a legújabb korból származik!

Nyugatnémet hadsereg

(Szereplők: Adenauer és egy német náci tábornok.)

— 600.000 katonáról van szó, miniszterelnök úr. Ebből felállítunk 6 páncélos hadosztályt 430—480 harckocsival.

— A harckocsikat megvesszük. Telik a negyvenmilliárd márkából.

— Hol a negyvenmilliárd márka?

— Az adófizetők bőre alatt. Majd kipréseljük.

— Tehát a tankok...

— Megvesszük.

— Azonkivül 6 gépesített gyalogos hadosztály 60—80 rohamlöveggel...

— Megvesszük. Mi kell még?

— Légi és haditengerészeti felszerelés.

— Megvesszük. Mi kell még?

— Légelhárító ágyúk, hidászfelszerelés, utászfelszerelés és híradós felszerelés, nehézágyúk...

— Megvesszük. Mi kell még?

— Már csak egy hülye francia miniszterelnök kell, aki mindehhez hozzájárul.

— Azt nem mi vesszük meg. Azt már megvette Eisenhower.

Józsi bácsi meg a fogat

A tavaszi munkákat végezték a szendehelyi első típusú Béke termelőcsoportban.

— Szántani kéne Józsi bácsi — mondta az elnök.

— Nincs fogatom, lelkem.

— Hát szerezzen Józsi bácsi.

— Ugyan honnan, lelkem?

Közben kivágtak egy pár fát, Józsi bácsi mindjárt elsőnek jelentkezett a kitermelt fáért.

— Dehiszen nincs fogata, Józsi bácsi!

— Majd szerzek én, lelkem!

— Ugyan honnan, Józsi bácsi?

— A föld alól is, lelkem...

Egerek az asztag alatt

(Fáy András meséje nyomán)

Egyszer történt az Alföldön,
nagyon régen. Egerek
tanyát vertek asztag alatt
s faltak búzaszemeket.
Vígan éltek a bőségben,
„ez aztán a jó haza!" —
cincogták és csak zabáltak,
hízott mindnek a hasa.

Azt hitték, hogy mindig így lesz,
de a cséplés csak haladt,
s a kévékből egyik napon
már csak alig pár maradt
és dühödten panaszkodtak
a megrémült egerek,
hazájukra miért törnek
gonoszul az emberek?

Jámbor hazaszeretetről
cincogtak érzelmesen,
s a cséplők nem kegyelmeztek,
dolgoztak csak sebesen.
Cséphadarók fürge tánca
cincogásra válaszolt,
és a falánk egérbanda
siránkozva meglakolt.

Ráadásul ily beszéddel
oktatták az emberek:
„Bő magtár az nem haza még,
és nem hazaszeretet
a bőséget kiaknázni
és csak tömni a hasat" —
az iszkoló egereknek
tanulságul ez maradt.

Hajnal Gábor

HETI KRÓNIKA

A BELGA sajtóban megjelent hivatalos közlemény szerint Belgiumban már több mint 250.000 a munkanélküli. Ezt nevezik amerikai méretekben való fejlődésnek.

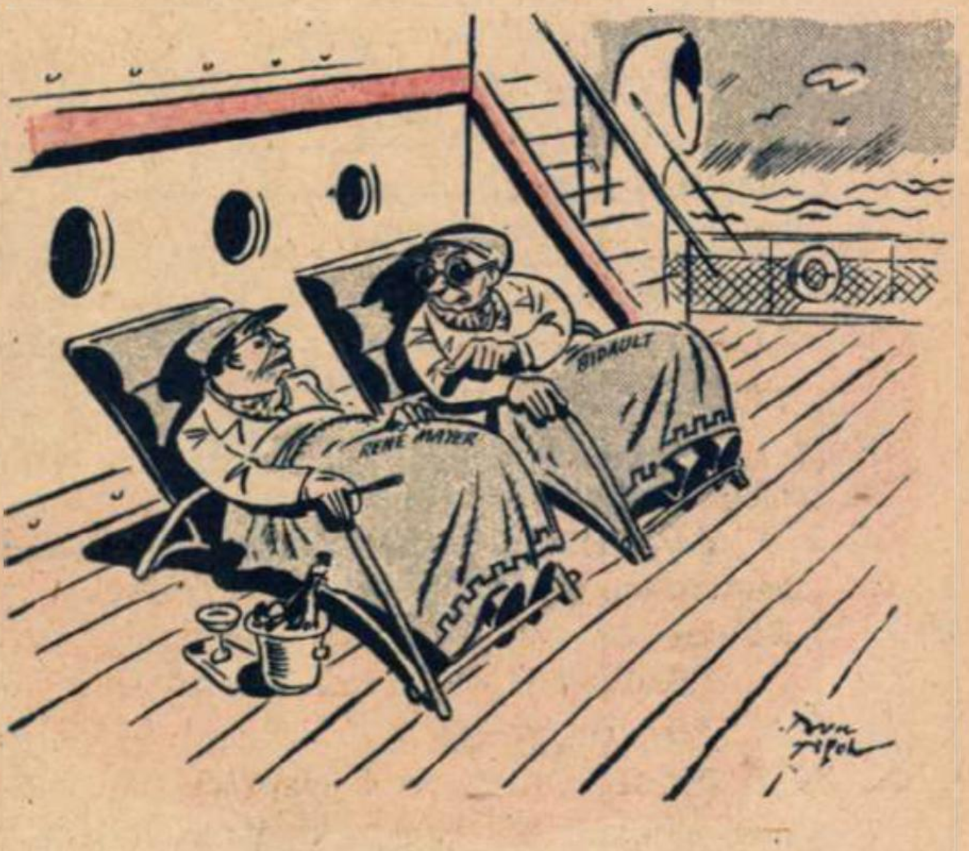
EISENHOWER külügyi államtitkárrá nevezte ki Walter S. Robertsont. Nyilván azért, hogy a sok newyorki bankár mellett hadd legyen a kormányban egy — richmondi bankár is...

A NÉMET jobboldali szociáldemokraták visszavonták a karlsruhei bírósághoz beterjesztett kérelmüket a ratifikáció felfüggesztése ügyében. A német jobboldali szociáldemokraták következetesen folytatják az osztályharcot. Mármint a munkásság ellen.

TITO a londoni jugoszláv nagykövet útján „meleg köszönetét" nyilvánította Sir Harold Scott londoni rendőrfőnöknek a rendőrség „rendkívül értékes segítségéért és pompás munkájáért", amelyet londoni látogatása során nyujtott. Ezzel megdőlt az az angol detektívregényekből ismert tétel, hogy a gonosztevők haragszanak a Scotland Yardra.

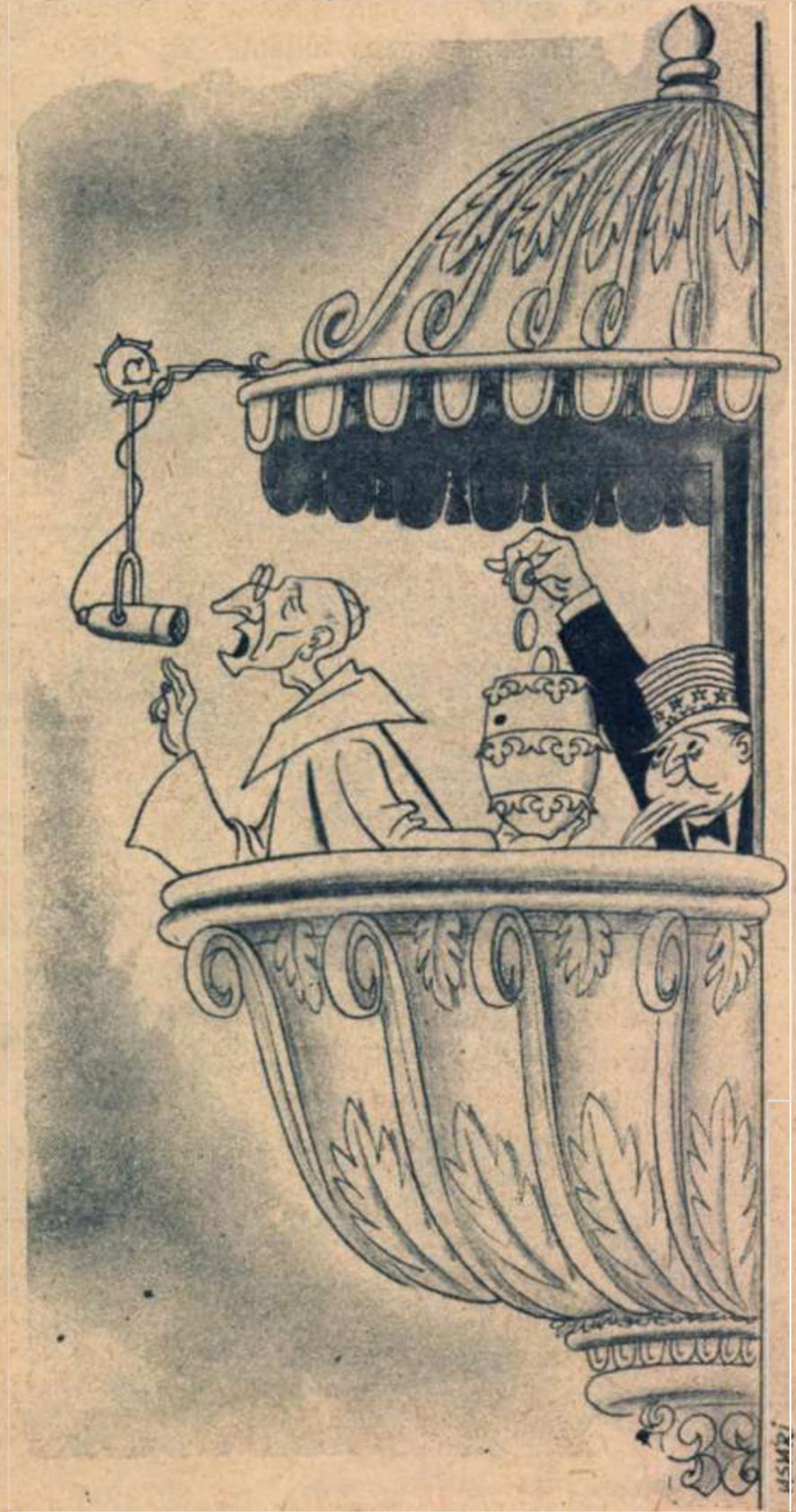
MAYER után Adenauer kopogtat be a washingtoni Fehér Házba. Eisenhowerné szerint a washingtoni koldusok rokonszenvesebbek, mert azok ételmaradékkal is beérik.

Milyen lesz a fogadtatás otthon Franciaországban?

— Mondja, verték meg már magát kikötőben?

XII. Pius vizet prédikál...

A pápa: A népeknek gyakorolniok kell a lemondás erényét...

Hazudnak-e az álmok?

I. kép.

(Történik egy szép márciusi estén. A fiatal házaspár vacsoránál ül.)

Feleség: Mit gondolsz, Péter, vajjon nyertünk?

Férj: Remélem. De ha nem nyertünk ma, az első húzási napon, hát nyerünk holnap vagy holnapután, — vagy a következő húzáson. Nyugodt lehetsz, visszakapjuk a pénzünket.

Feleség: De én azt szeretném, ha most nyernénk. És az az érzésem, hogy nyerünk is.

Férj: Holnap korán reggel megtudjuk.

Feleség: Mondanék valamit, ha nem nevetsz ki.

Férj: Mondd nyugodtan.

Feleség: Négy óra után hazajöttem a munkából, egy kicsit lefeküdtem, elszenderedtem és azt álmodtam, hogy nyertünk ezerkétszáz forintot.

Férj (nevetve): Igazán szép álom volt.

Feleség: Várj csak, még nincs vége! Aztán azt álmodtam, hogy te is örültél a váratlan pénznek és azt mondtad, no Annus, vegyél magadnak belőle egy szép tavaszi kabátot.

Férj: Ilyen gavallér voltam álmodban?

Feleség: Igen, Péter. Te mindig gavallér vagy álmomban.

Férj: És... Nem mondtam, hogy szeretnék magamnak egy új kerékpárt venni?

Feleség: Nem, azt egyáltalán nem mondtad.

Férj: Na jó, vegyél egy új kabátot... Ha pontosan beteljesül az álmod.

II. kép.

(Történik egy szép márciusi reggelen. A házaspár reggelizik. A férj a Szabad Népben olvassa a nyereményjegyzéket, az asszony félszemmel figyeli.)

Férj: Annus! Idenézz! Ügy van! Ez a mi számunk! 3208 és 501-től 600-ig! Kihúzták négy darab kétszázas kötvényünket egyenkint háromszáz forinttal. Az pont ezerkétszáz!

Feleség: Mutasd! *(Nézi.)* Nahát! Ügy, ahogy megálmodtam....

Férj: Hát jó lenne ugyan egy kerékpár, de megtartom, amit ígértem. Megvesszük a kabátot. Érdekes, én eddig sohasem hittem az álmokban.

Feleség: Én se. És ezután pláne nem hiszek.

Férj: Hogyhogy?

Feleség: Mert én tegnap délután egyáltalán nem aludtam, sőt nagyon is ébren voltam, nagyon is figyeltem.

Férj: Hol figyeltél? Mit figyeltél?

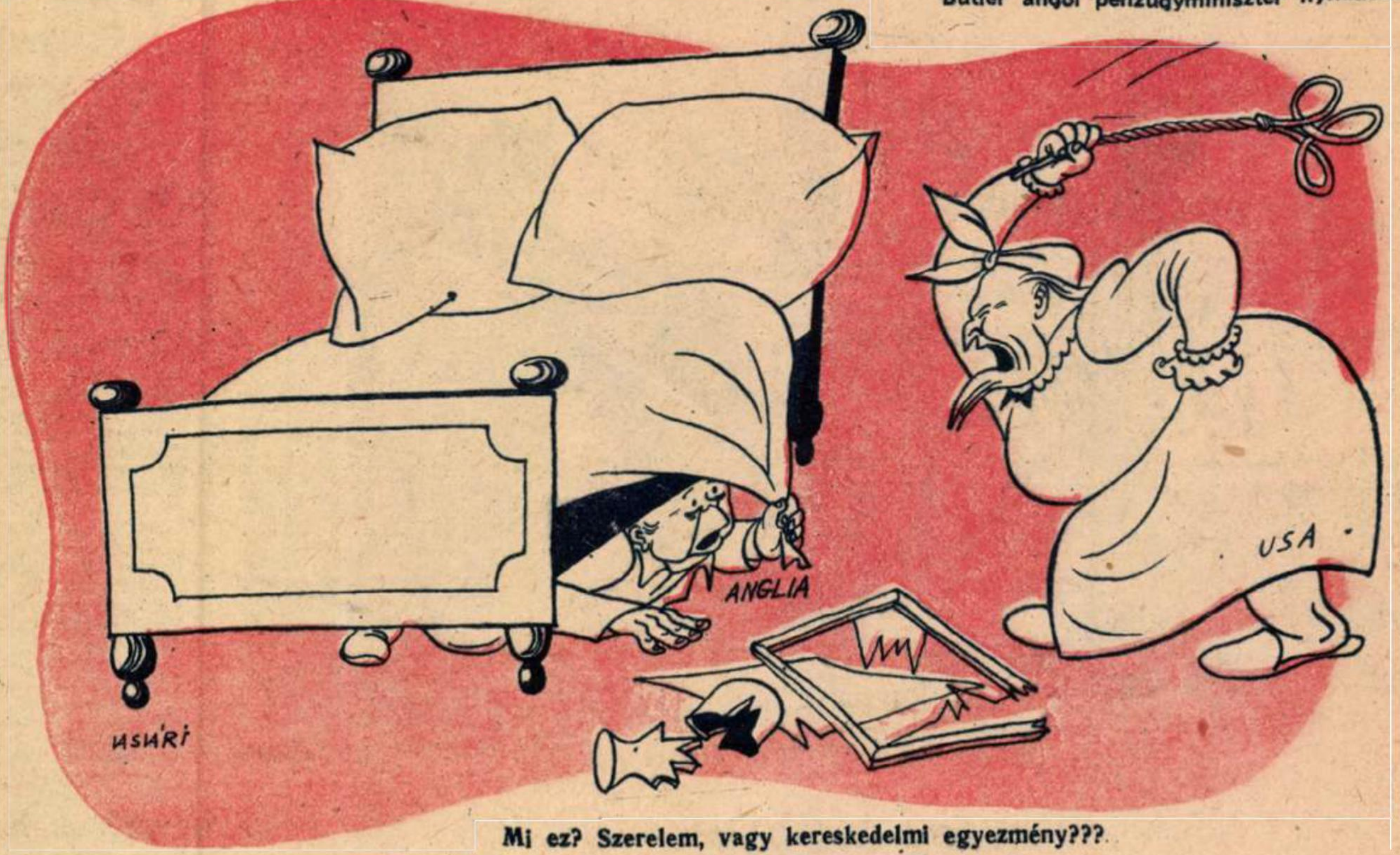
Feleség: A Zeneakadémián. A sorshúzást. Látod, az álmok nem hazudnak. *(Megöleli a férjét.)* De én sajnos néha füllentek egy kicsit.

(stella)

NEHÉZ KÉRDÉS

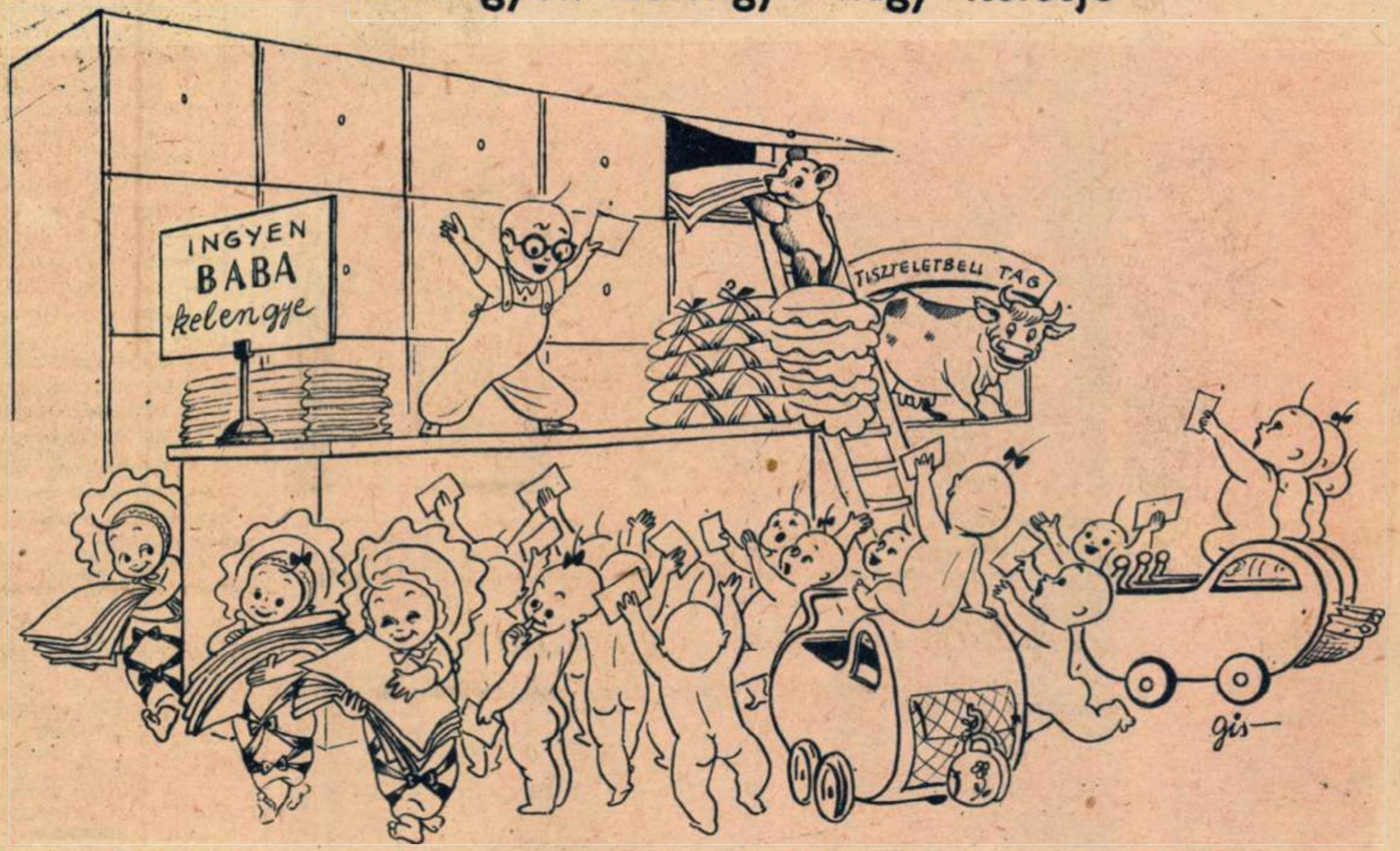
(„Amint a szerelemhez két partner szükséges, éppúgy két partner kell ahhoz is, hogy egy kereskedelmi egyezmény hatékonnyá váljon."

Butler angol pénzügyminiszter nyilatkozatából)

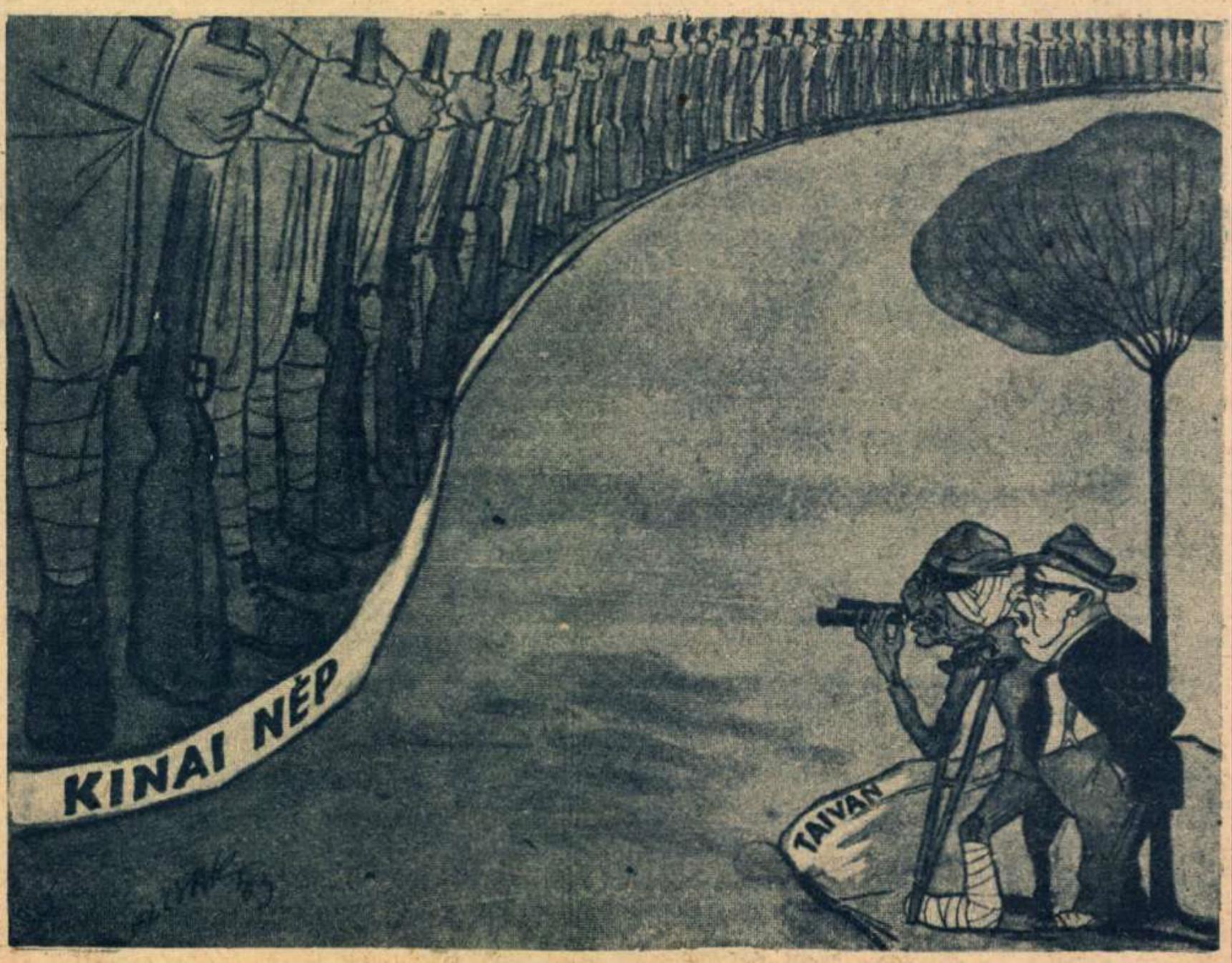
Mi ez? Szerelem, vagy kereskedelmi egyezmény???

Az ingyen kelengye nagy keletje

— Türelem, újszülött kartársak! Legyünk fegyelmezettebbek! Mindenki megkapja a maga pelenkáját!

Csangkajsek bánata

— Ezek úgy látszik felépítették az új kínai falat...

(A varsói Szpilkiből.)

A. Malin: A GOMB

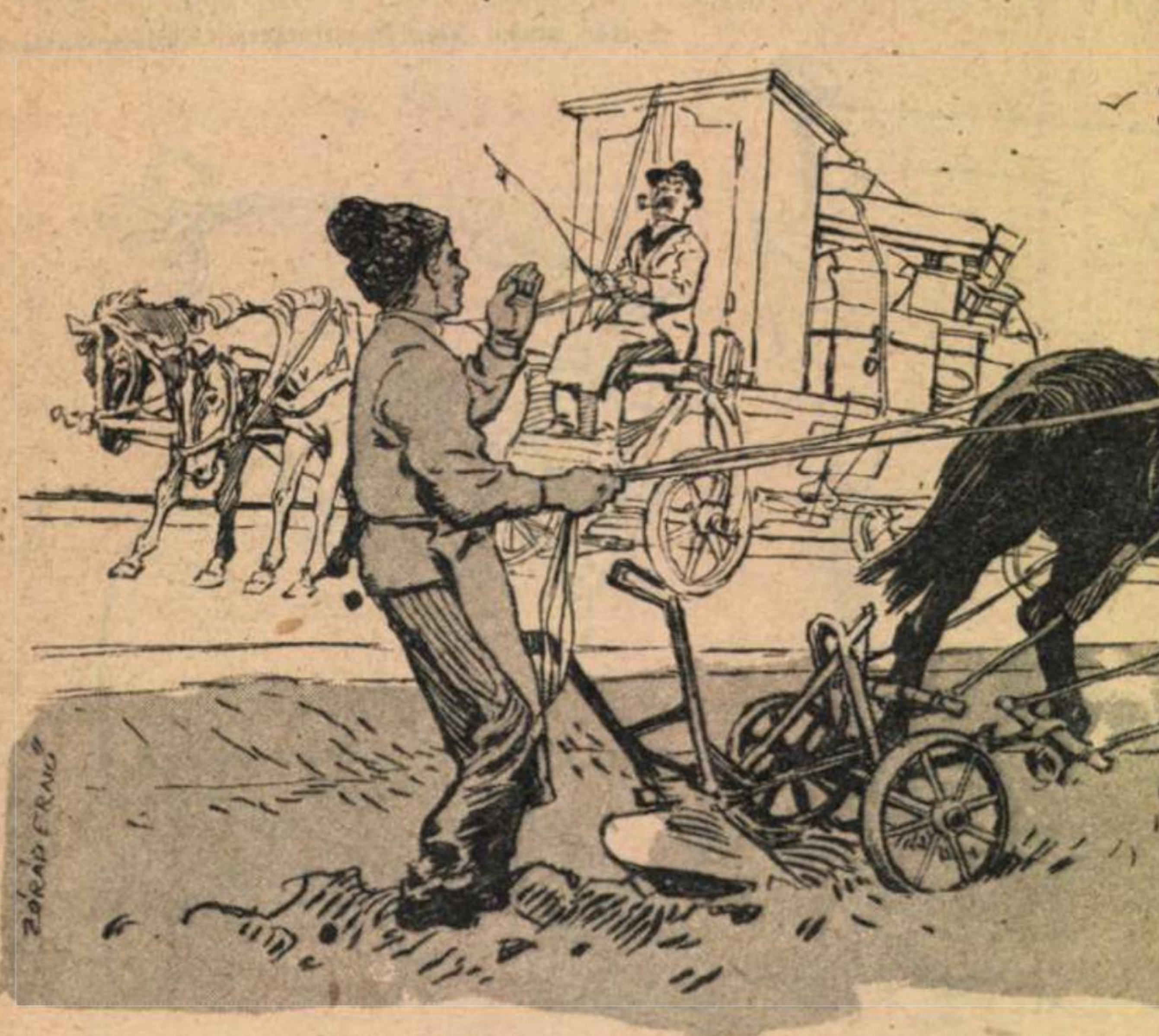
Egy városi boltban hever a Gomb,
De hirét vette véletlenül,
Hogy hamarosan falura kerül.
Felháborodik őkelme nagyon:
„Ó, hogy én milyen szerencsétlen vagyok!
Most Piripócson rostokolhatok,
Hol az utca mindenfele
Azzal az ... izé... trágyával van tele.
Borzalom, egy ilyen helyre
Pottyanni egyszerre!
Hogyan birja ki ezt finom eleganciám,
Hogy eső hulljon, sár fröcsköljön rám
S ott fityegjek egy parasztgunyán.
Én, aki a jobb körökhöz tartozom,
A nyugodt kényelmet szeretem,
Hiába — ez az elemem...
S a piszkos munkától szörnyen irtózom.
No, sebaj! Lesz kibúvóm tiz is, hogyha kell,
De mégsem megyek el!
Magát nyomban a földre vetette
S két padlódeszka közé esett be.
Most már negyedik éve egy repedésben
Kuksol szépen
A szemétben.

Az emberek közt is akadnak még sokan
Kikre ez az eset ráillik pontosan.
Elbújva fekszenek, mint naplopó here
És nem tartoznak egyik helyre se'.

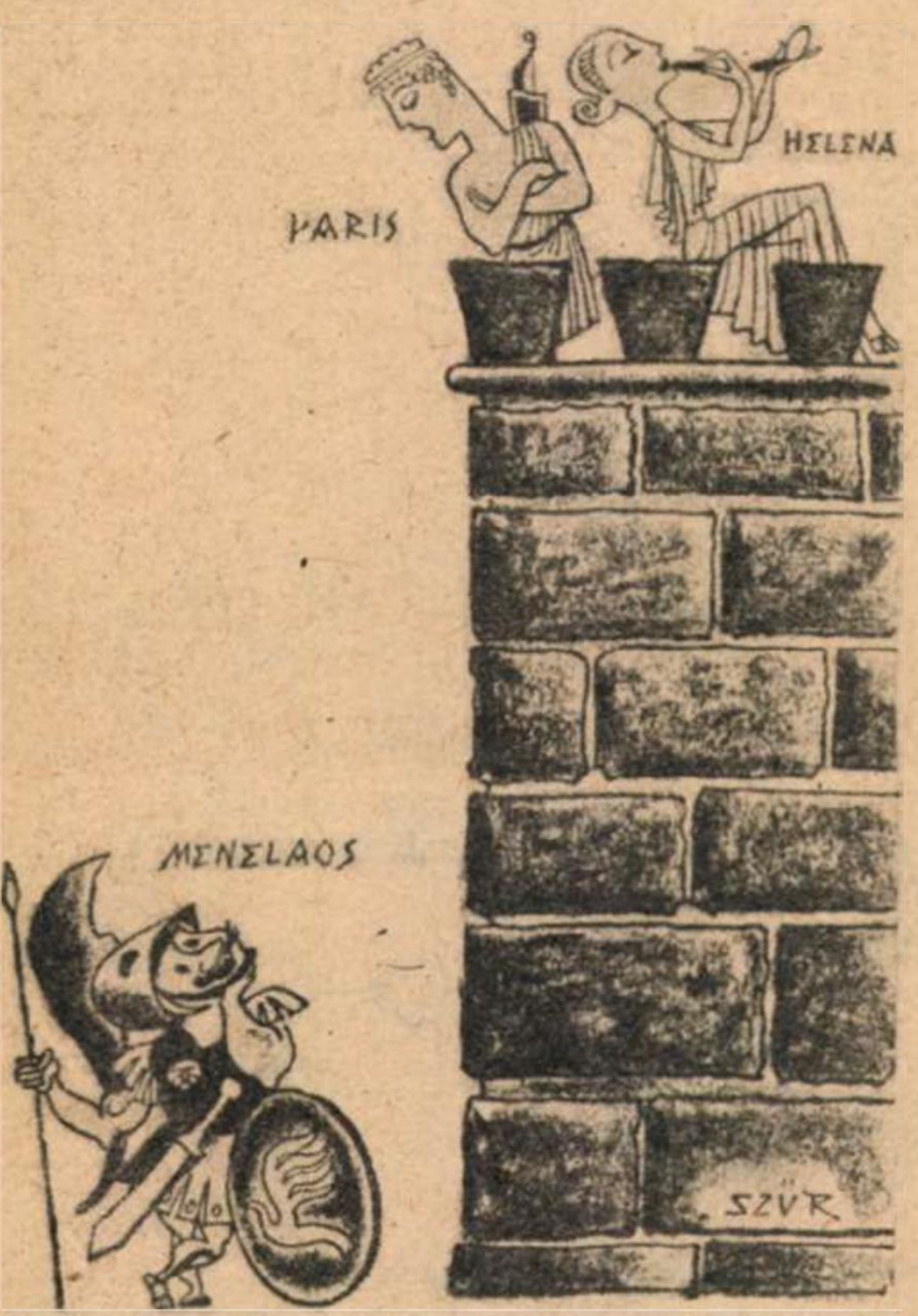
(Forditotta: Gerényi Tibor)

A HEVESI JÁRÁSBAN

— Maga nem szánt?
— Nem! Fuvarozok a lovaimmal!
— És jövőre fuvarlevéllel akarja etetni őket?

Az elhagyott férj vigasza

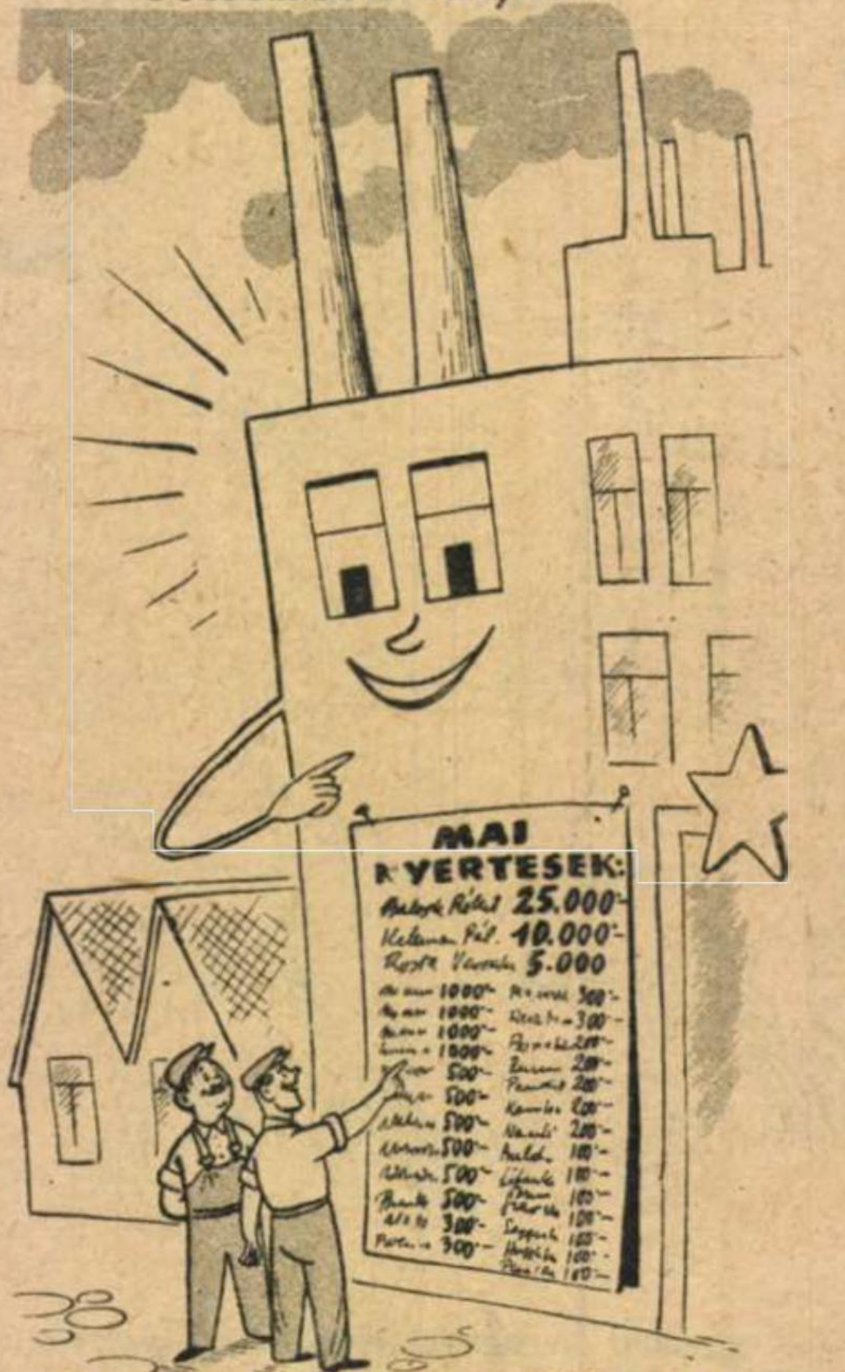
Menelaos: A fene egyen meg, elcsábítottad a feleségemet, de nem csoda, mert gyönyörűen beszélsz hexameterekben!
Páris: Na hallod, Devecseri-fordítás...

Április: fémgyüjtő hónap

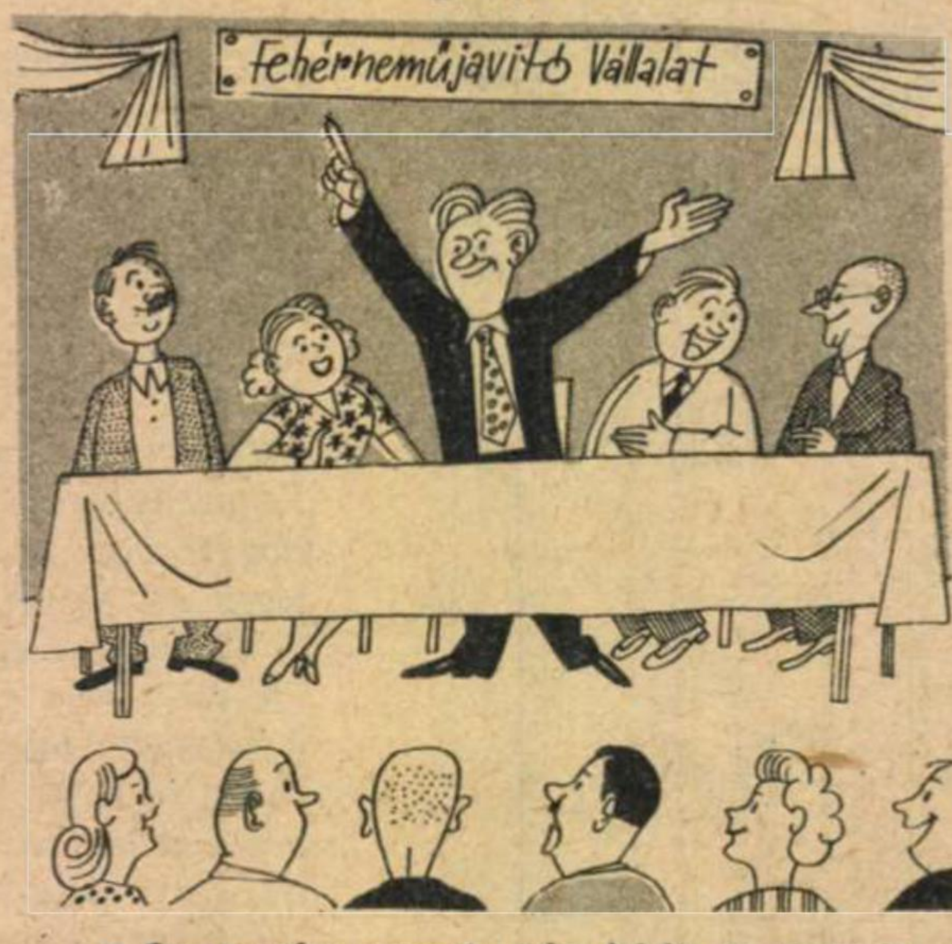
— Na, mit hoztam neked!

Sorsolások idején

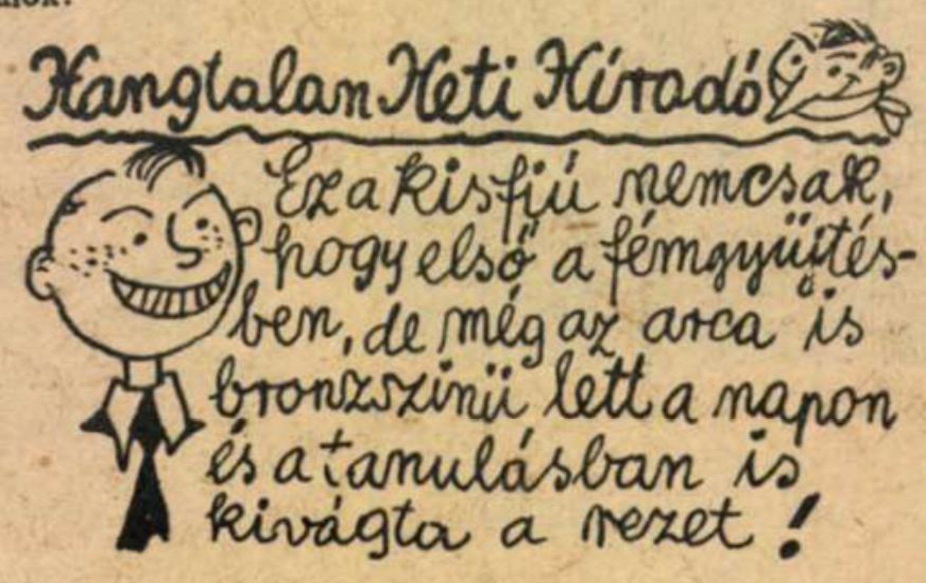

Kovács szaki: Nézzük csak szakikám, ki nyerte a legtöbbet a békekölcsönön!?
Az üzem: Én!

Ahol megengedhető

— Szerencsére vannak még hibák és javítanivalók!

Le a bürokráciával!

Csáky-utcai ballada

Kedves Ludas Matyi! A Csáky-utca 20. szám alatt található a Nyomtatványellátó Vállalat. Tulajdonképpen csoda, hogy még ott található, mert a legutóbbi hetek folyamán már igen különböző helyekre küldöttük el az említett intézményt. Ez a vállalat lenne hivatva arra, hogy különböző könyvelési és egyéb nyomtatvánnyal lássa el a közületi vállalatokat. De óh Közületek, vajjon melyik olyan szerencsés közületek, hogy az elmult két hónap alatt kapott bármilyen nyomtatványt? Hetek óta küldözgetjük hivatalsegédeinket Ü. Sz. 921. könyvelési nyomtatványért. Eredménytelenül. Állandóan azt igérték, hogy néhány héten belül lesz nyomtatvány, csak legyünk türelemmel. Közben a szükséges nyomtatványokból teljesen kifogytunk, de elfogyott a türelmünk is. Néhány nappal ezelőtt felhivtam a Nyomtatványellátó raktárát és megkérdeztem, hogy mi a helyzet. Egy igen kedves hangú kartársnő kijelentette, hogy a szóbanforgó Ü. Sz. 921. nyomtatványból valóban nincs egy darab sem. Megkérdeztem, hogy mikor lesz. Azt válaszolta, hogy négy hét mulva. Mikor közöltem vele, hogy teljesen kifogytunk a nyomtatványokból, azt a tanácsot adta, hogy próbáljuk meg valamelyik fióknál beszerezni. Végül megkérdezte, hogy mennyire lenne szükségünk. Megigérte, hogy 150 darabot valahogy majd „összekapar". Másnap beküldtük a hivatalsegédet és az igért 150 darab helyett 50 darabot kaptunk. Miután ez a mennyiség csak átmenetileg volt elég, kénytelenek voltunk máshol is megpróbálni. Szívós kutatómunka és szaladgálás, valamint sok telefonálás után végre az Erőterv és a Tetőfedő Vállalat kölcsönzött nekünk 150 darab nyomtatványt. Most az a kérdés: lesz-e nyomtatvány vagy nem. Ha nem lesz, miből fogjuk visszaadni a kölcsönt, és ha az is elfogy, akkor mire fogunk könyvelni? Az illetékes szervek már tehetnének valamit annak érdekében, hogy a Nyomtatványellátó el is lássa a vállalatokat a szükséges nyomtatványokkal.

Sürgős intézkedést kérünk az elcsüggedt könyvelők nevében.

Hőtechnikai Tervező Iroda
Pálfalvi Béla
Budapest, III., Eső-utca 7.

„Misa" panaszkodik

A Börzsönyi Ásványbánya Vállalat 1952 szeptember 30-án tizenkét mételmázsa rétiszénát igényelt a Bánya- és Energiaügyi Minisztérium anyagellátási osztályán keresztül „Misa" nevű lova számára.

A Minisztériumnak nem volt szénakerete, nem utalta ki „Misa" táplálékát. Többszöri sürgetésre a Minisztérium közölte „Misa" gazdáival, hogy az Országos Tervhivataltól pótkeretet kérnek. Megigérték, ha lesz keret, lesz széna. Néhány hónap mulva valóban történt intézkedés, mert a Terményforgalmi Vállalat kiutalt 100 kiló szénát. Ez a kiutalás 1953 márciusában történt, tehát hét hónappal a kérelem benyujtása után.

A Budapesti Terményforgalmi utasította a Balassagyarmati Terményforgalmit, hogy adja ki a szénát.

A Balassagyarmati továbbította az utasítást a Romhányi Terményforgalmihoz. Tehát „Misa" gazdái Romhányban kapják majd meg a szénát a ló részére, ha — a Romhányi Terményforgalminak lesz szénája.

Ha a Börzsönyi Ásványbánya Vállalat ugyanúgy kezelné „Misá"-t, mint a terményforgalmi vállalatok, akkor szegény pára régen éhenhalt volna.

Várnai János,
a Börzsönyi Ásványbánya Váll.
munkaügyi csop. vez.

Ez aztán kézbesítés

Március 21-én értesítést kaptam a 62-es postahivataltól: ajánlott küldemény érkezett címemre. Másnap elmentem a postára átvenni a küldeményt. Igazoltattak és aláírattak velem az átvételi elismervényt. Egy forintot is fizettem. Ezután átadták a „küldeményt", — a bírósági idézést. Elolvastam és láttam, hogy nem az én nevemre, hanem egy Hilek Pál nevű „felperes" nevére szól.

Ezt közöltem a kézbesítővel, aki nem akarta visszavenni az idézést. Kijelentette, hogy miután az elismervényt aláírtam, azonkívül az egy forint kézbesítői díjat is kifizettem, részéről a kézbesítési ügy befejeződött. Azt tanácsolta, hogy ha nem nekem szól az idézés, akkor vigyem el a címzetthez, vagy tegyem borítékba, küldjem el az illető részére, esetleg a bíróságra is visszaküldhetem.

Megemlítettem, hogy lakótársamnak nem adták át az idézést, pedig hivatalos postai megbízólevele van arról, hogy a részemre érkező összes küldeményeket átvehesse.

Azt a választ kaptam, hogy van egy rendelet, amely megtiltja, hogy az idézéseket másnak, mint a címzettnek, átadhassák.

— Hogy szabad akkor átadni egy idegen embernek egy másnak szóló idézést? — kérdeztem.

A válasz az volt, hogy már elmondotta mit kell csinálnom.

Ezen a furcsa kézbesítési gyakorlaton szerintem sürgősen változtatni kell!

Silye Sándor
XIII., Kádár-utca 10., földsz. 6.

Mákdarálót!

Feleségem mákostésztát akart készíteni. A piacon mákot vásárolt, de az eladónak nem volt darálója. Elindultam, hogy a közeli Füszért- és Közért-üzletek egyikében megdaráltassam a mákot. Kitűnt, hogy egész Csepelen nincs mákdaráló.

Azt tanácsolták, hogy menjek a Csepel közelében lévő Királyerdőbe, ott egy boltban van daráló. Negyvenperces kerékpártúra után valóban találtam egy mákdarálós üzletet.

Az összes mákostésztakedvelők nevében kérem a Ludast, hogy intézze el: legalább minden harmadik Füszértben legyen egy mákdaráló.

Fehér László
R. M. Művek, Csepel

Propán-bután

A Gáz- és Szénsavértékesitő Vállalat a propán-bután gázpalackok 50 napi használata után napi 50 fillér büntetést szamit fel. Az irányításunk alatt álló egyik gyógyszertárnak emiatt nemrég 50 forint büntetést kellett fizetnie. Tekintettel arra, hogy a gyógyszertár 50 nap alatt nem tudja felhasználni a 11 kilogrammos gázpalack tartalmát, kisebb méretű cserepalackot kértünk.

A Gázértékesitő azt válaszolta, hogy 11 kilogrammos palacknál kisebb méretű palackokat nem lehet vidékre szállitani.

Ha ez igaz, akkor miért bünteti azokat, akik 50 nap alatt nem tudják elhasználni a nagyobb palack gázt. Hiszen ilyen módon többszöri palackcserére kényszeritik az üzletfeleket. A palackcsere pedig adminisztrációt, munkát, vasúti szállitást jelent. Sok helyen úgy oldják meg a feladatot — és ez a népgazdaság szempontjából nagy hiba, — hogy 50 nap után kiengedik a maradék gázt — felhasználás helyett. Nem akarnak félig telt palackot visszaküldeni, viszont büntetéspénzt sem akarnak fizetni.

Helyes lenne, ha a Gázértékesitő megoldaná ezt a problémát. Mert a mostani állapot helytelen pazarlásra buzditja a gázpalackok megrendelőit.

Németh Lászlóné,
a Gyógyszertári Központ
dolgozója

Ludas Matyi elintézte?

1952 szeptember 10-én „Ha én felszolgáló lehetnék" címmel panaszos levelet közöltünk „Le a bürokráciával!" rovatunkban. A levelet László Ernő, a Dombóvári Szálloda- és Vendéglátó Vállalat főkönyvelője írta. A főkönyvelő megirta, hogy a vállalatnál 1952 májusában az alábbi bérfizetési jegyzék szerint fizették ki a dolgozók járandóságát:

„Šteinbock Miklós felszolgáló 1609, Főbusz József 1609, Juczi Mihály 1331, Koptyik István 1281, Balogh Andrásné 1281, Varga József 1165, Borsi Júlia 1149, Juhász Sándorné 1036, Gyánó Istvánné borászok 1036, Végh József igazgató 968, László Ernő főkönyvelő 944 forint."

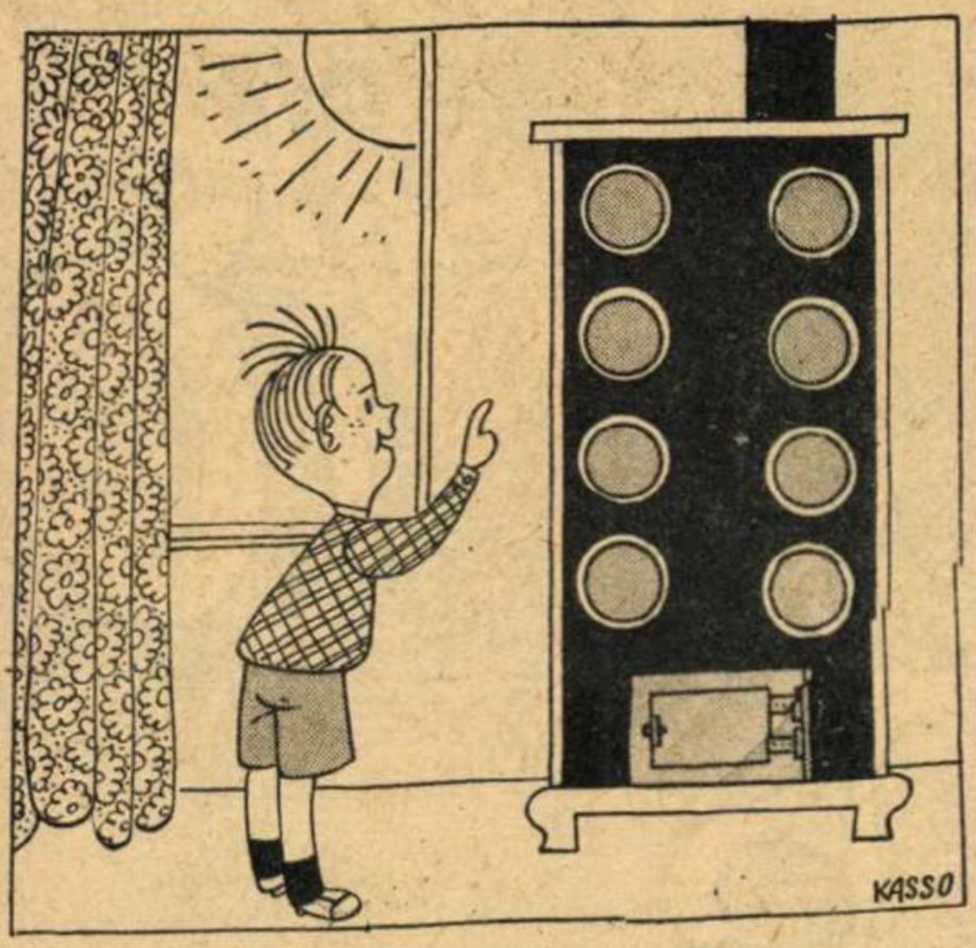
László Ernő megemlitette levelében, hogy — mint a jegyzékből is kitűnik — a fizetések sorrendjében az igazgató a 10-ik, a főkönyvelő pedig a 11-ik helyen áll.

Levele befejező részében ismertette a fizetéssel kapcsolatos rendeleteket és megemlitette azt is, hogy a felszolgálók és borászok fizetését kollektiv szerződés szabályozza, míg az igazgató fizetését más rendelet írja elő. Ez az oka az alacsony fizetésnek. A főkönyvelő fizetésének kérdése — irta — még érdekesebb. A kollektiv szerződés ugyanis bizonyos besorolású vállalatoknál főkönyvelőt egyáltalán nem ismer. A gyakorlat azonban azt mutatja, hogy főkönyvelőre szükség van.

Ez volt László Ernő levelének lényege. Mi történt a levél megjelenése után? Erről László Ernő újabb levele számol be. Az történt, hogy 1953 februárjában a vállalatot előnyösebb kategóriába sorolták. Az igazgató fizetését felemelték 1200 forintra, a főkönyvelőét pedig leszállitották 944 forintról 914 forintra. Igaz, hogy a 30 forint különbözetet személyi pótlék címén tovább kapja, mert a tényleges csökkentést rendelet tiltja.

Vajjon miért szállitották le a dombóvári vállalat főkönyvelőjének fizetését? Csak nem azért, mert levelet irt a Ludas Matyinak?

Pisti és a kályha

— Szerencséd, hogy jövőre is lesz tél, mert különben menthetetlenül bevinnélek a fémhulladékgyüjtőbe!

Így ellenőrizte a máriapócsi tanácselnök a szeszfőzőt

— És biztos, hogy nem fog ellenünk lépéseket tenni?

Tanácselnök: Lépéseket? Nem is tudnék... Hukk! Legfeljebb négykézláb...

Sétálni is szeretnek a kocák

— Kár a jó moslékért, Pista bácsi! Nincs étvágyunk. Olyan rossz itt a levegő, mint egy disznóólban...

Egy kutya két gazdája

Tito: Ne rángassanak az urak, hiszen én szívesen eszem meg ezt is, meg azt is.

A szerkesztőnek mindig igaza van.

Irta: KARL STITZER

Egy fiatal irót megbiztak azzal, hogy irodalmi riportot csináljon valamelyik nemrégiben elkezdett épitkezésről. Az iró ki is ment oda, ahol egy egész utca-sornyi új ház épül és egész szivét, legjobb tudását adta bele az épitést leiró riportba. Egész éjjel dolgozott és másnap már ott volt a kézirattal a szerkesztő előtt.

— A riport nagyon szép és hatásos, — vélte a szerkesztő, miután elolvasta az ifjú művét — de sajnos nem használhatjuk!

— No, de miért nem?

— Mert az események túlhaladták.

Az ifjú elképedt:

— Tegnap reggel voltam az épitkezésen, egész nap és egész éjjel dolgoztam, hogy gyorsan meglegyek a riporttal...

— Ma reggelre azonban készen lett a második emelet!

— Lehetetlen!

— Dehogy lehetetlen! — kavargatta tejeskávéját a szerkesztő (reggeltől estig tejeskávét ivott). — Saját szememmel láttam, arra lakom ugyanis.

— Hát akkor kijavitom a riportot. Az anyag, amit hoztam, bőven kifutja két emeletre...

— Nem, fiatal barátom! — a szerkesztő bosszúsan kavargatta a kávét. — Ez sematizmus lenne! Minden emeletnek megvan a maga sajátos karaktere, a maga külön története. Menjen csak ki szépen még egyszer az épitkezéshez és irjon gyorsabban!

Szivében bánattal, aktatáskájában az értékes kézirattal az ifjú iró újra kiballagott hát az új házakhoz. Az ördögbe is! — ez aztán a tempó! A kőművesek már javában dolgoztak a harmadik emeleten is! Itt azután tényleg tanulhat tempót egy jámbor riporter!...

Addig mászkált ide-oda, s beszélgetett a különböző munkásokkal (sokkal kellett beszélnie, mert egyik sem hagyta zavarni magát két percnél tovább), míg tisztán állott előtte a második emelet „külön története". Zatopek is megirigyelhette volna azt a sebességet, amellyel hazavágtatott, rögtön gépbe irta a riportot és még aznap délután bevitte a cikket a szerkesztőségbe.

A szerkesztő sajnálkozó arckifejezéssel kavargatta a kávét:

— A riport megint lekésett az eseményekről. — mondotta — a kőművesek ma délre befejezték a harmadik emeletet is. Tudom, mert otthon ebédeltem és saját szememmel láttam a dolgot...

Az ifjú — miközben bárgyú szemeket meresztett a szerkesztőre — azon töprengett, hogyan képes még ebédelni is annyi kávé után?! Jobb ötlet nem jutott eszébe.

Az épitőmunkások pedig hiába keresték a tudósitást a lapban.

— Nem tudnak olyan gyorsan irni, mint mi épitünk! — nevettek.

Barátunkat nagyon bántotta ez, reggeltől estig kinn volt az épitkezésen, szorgalmasan jegyezgetett. A nyolcadik emelet és a tetőterrasz között az épitők egy napi szünetet tartottak: — most végre behozta őket a riporter! Vastag füzeteket megtöltő jegyzetei alapján megirta az épités egész történetét, s mire a zászló ott lengett a közvetlenül befejezés előtt álló épületen, kézirata már ott feküdt a szerkesztő széles iróasztalán, a kávésbögre mellett.

— Ez realizmus, ez preciz, alapos munka! Ez tempó! — kiáltott fel a szerkesztő és ünnepélyesen kezet fogott ifjú kollegájával.

...Amikor aztán a riport négy hét mulva sem jelent meg a lapban,. a riporter bemerészkedett a szerkesztő szine elé.

Az olyan arckifejezéssel kavarta a kávét, mintha sohasem dicsérte volna meg a riportot.

— Melyik irásáról is van szó... Ja, úgy, emlékszem... Hát szóval, nem megy az olyan egyszerűen! A helyhiány, tudja...

— De az a veszély fenyeget, hogy felépitik az egész utcasort és a riport teljesen elveszti az aktualitását!...

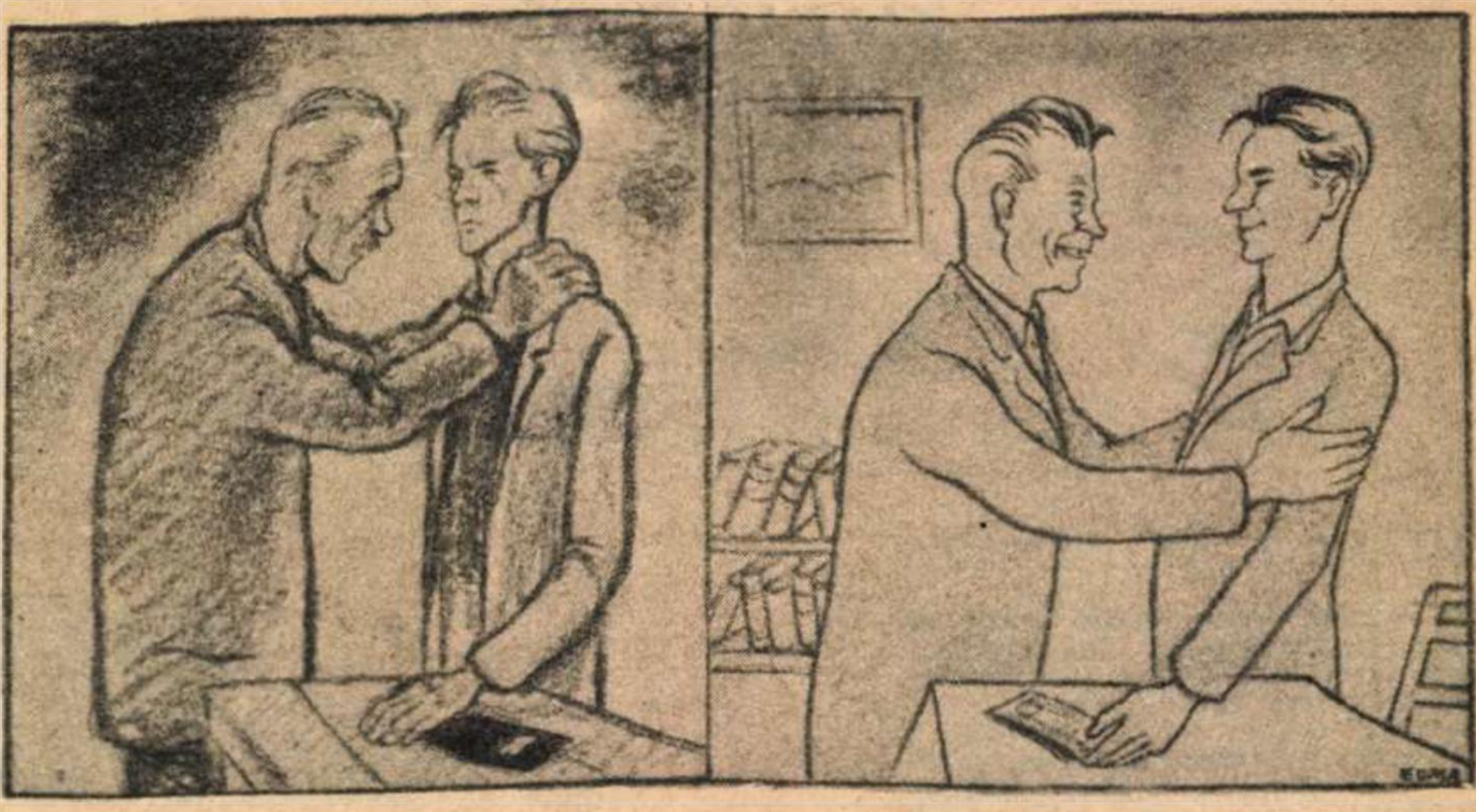
— Nem kell izgulni, mert majd a korrektúrában kijavitunk néhány sort és áttesszük az egészet a szomszéd utcába, ahol hasonló épitkezések vannak.

— Hát ez nem... sematizmus?

— Ugyan már! Miért volna ez sematizmus? Majd átirjuk, ne féljen.

A riporter félt ugyan, de a riportot mégis átirták. Méghozzá egy másik kerületre, mert amig a cikket lehozták, a szomszéd utcában is felépültek az új házak. De hát mi ebben a baj? A szerkesztőnék mindig igaza van...

(Németből forditotta: A. G.)

1943

— Apám, szeretnék egyetemre menni!

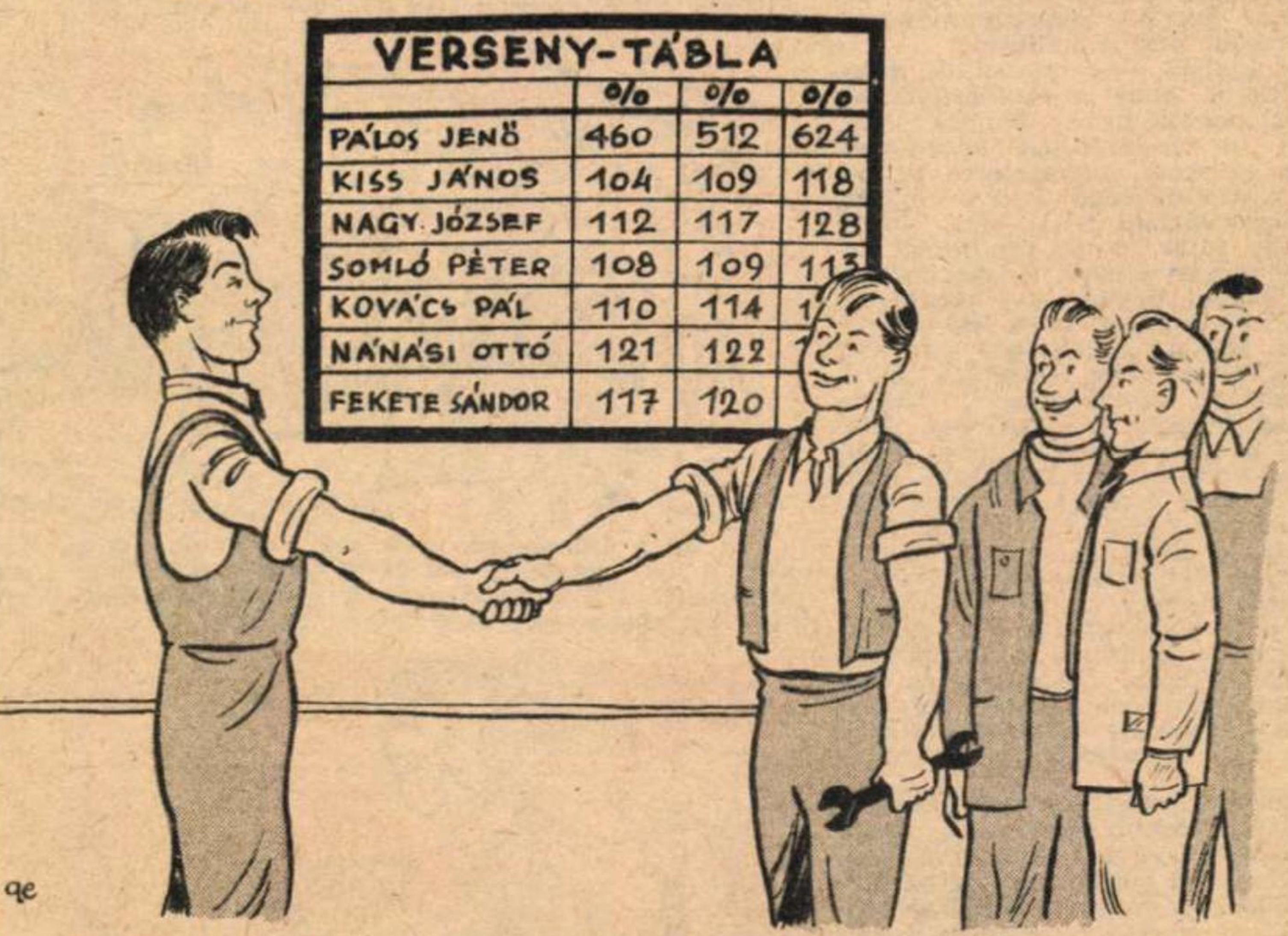
— Fiam, nem gondolsz arra, hogy a tanuláshoz pénz is kell?

1953

— Apám, itt az első ösztöndíjam!

— Most fiam gondolj arra, hogy a pénzhez tanulás is kell!

AZ ÉLENJÁRÓ ÉS A DERÉKHAD

— Gratulálunk, Pálos elvtárs, hogy 624 százalékos teljesitményével már 1956-os tervét teljesíti.

— Én meg gratulálok maguknak, hogy az átlagos 120 százalékkal túlteljesítették első negyedévi tervüket!

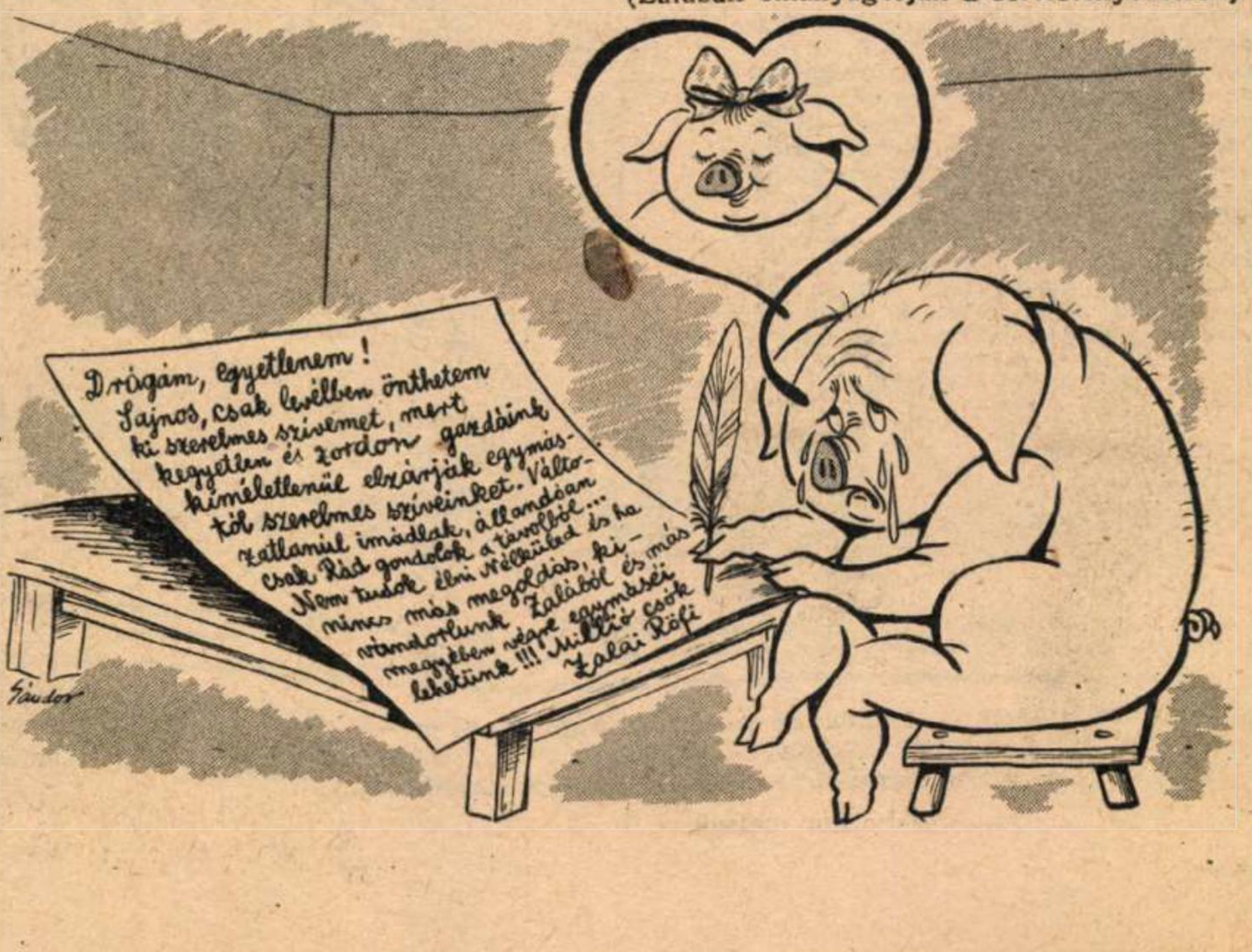
A kulákok atyafiságuk közt szétosztva rejtegetik a vetőmagot

— De kár, hogy szegény Linka nénit a mult héten vetőmagrejtegetésért lecsukták! Most neki is adhatnánk egy zsákocskával!

Zalai Röfi szerelmes levele

(Zalában elhanyagolják a sertéstenyésztést.)

Ludas Matyi a KALIBERGYÁRban

RAJZOK: Szűr SZÖVEG: Vajda

MI AZ A KALIBER?

Ne vágjon elgondolkozó arcot az olvasó és ne tegyen úgy, mintha tudná. Nem tudja és ez nem is szégyen. Mi sem tudtuk eddig.

Nos, a kaliber — az a kaliber, amelyet itt gyártanak a Kalibergyárban — megállja a helyét. Kaliber egyébként annyit jelent, mint mérőműszer. Sokféle kaliber van, dugós, villás, menetes, hengeresvégű és még sok más. Egyikkel furatokat mérnek, a másik hengeres munkadarabok mérésére szolgál, a harmadik a kúpformájú alkatrészek megmunkálásánál nyujt segítséget. Tömeggyártás kaliber nélkül elképzelhetetlen. Gyáraink szériában gyártják a traktorokat, szerszámgépeket, mozdonyokat és valamennyi alkatrésznek ezredmilliméternyi pontossággal kell készülnie. Ezt az ezredmilliméternyi pontosságot őrzi a kaliber!

A fentiekből, úgy gondoljuk, azonnal kitűnik, hogy a Kalibergyárban gondos, pontos, precíz munka folyik, hiszen mérőműszereket készitenek. Az itt gyártott kaliberekkel az ország gyárai küszöbölik ki a hibákat, a Kalibergyárban tehát célul tűzték ki, hogy saját portájukon minél kevesebb legyen a hiba. Megkérdeztük: van-e hóvégi hajrá? Azt kérdezték: mi az? Kérdeztük: van-e késés, mulasztás, hétfői „betegség"? Azt kérdezték: mi az? Nem ismerik a „tervlemaradás", „anyaghiány", „rossz munkaszervezés" szavakat sem. Alig akartunk hinni a fülünknek, annyi jót hallottunk. Pusztai László párttitkár elvtárs mosolyogva csak ennyit mondott: „Ezért lettünk idén ötödször is élüzem!"

Igen, a Kalibergyár tervszerű, jó munkáját dicséri az öt élüzem-csillag. Sehol gyárban ennyi zászlót nem láttunk, mint itt. A forgácsolóban, köszörűben, szerelőben és marósműhelyben, mindenfelé versenyzászlók dicsérik az egyes üzemrészek és az egyes dolgozók kiváló munkáját.

Az esztergaműhelyben találkoztunk a gyár legokosabb gépével, egy automata-eszterga-géppel. Okosan csillognak krómozott alkatrészei, de ha dolgozni kezd, csak áll és ámul az ember. A gép megfogja a hosszú acélcsövet, szakavatott mozdulatokkal előre tolja, lukat fúr belé, menetet vág a végére, simára esztergályozza, a kivánt nagyságra levágja, a levágott kész alkatrészt pedig kidobja. Mindezt néhány másodperc alatt végzi, precizen, nyugodt gépmozgással, a tudás biztonságával, mint valami technikai bölcs.

Az edzőműhely első látásra olyan, mint egy különlegesen tisztántartott Patyolat-fiók. Ez annál is feltűnőbb, mert általában az edzőműhelyek a sok szén, salak, hamu miatt, nehezen tarthatók tisztán. Különben itt fedeztük fel az első hibát: egy elvtárs hegesztett és védőszemüvegét előzőleg gondosan feltolta a homlokára. Amikor megkérdeztük, hogy nem félti-e a szemét, azt felelte: „Ja, ez gyors munka." A kérdés és a felelet közötti összefüggést még most sem értjük.

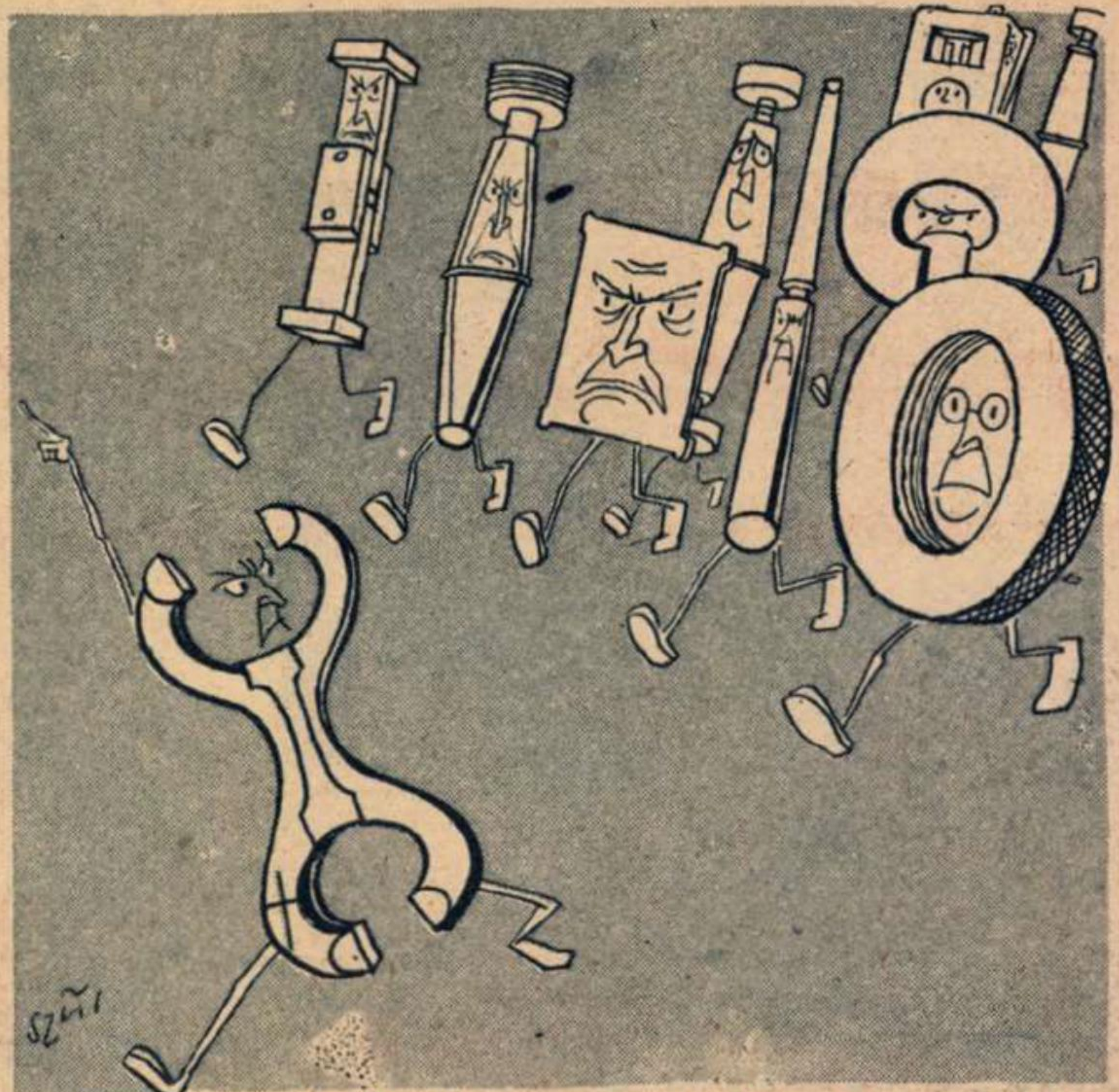
A hosszú folyosókon döngő léptekkel haladtunk, de a MEO előtt lábujjhegyen mentünk el. Nem azért, mintha ott aludna valaki, hanem azért, mert a minőségi munka csendet és nyugalmat kíván. Mikroszkópok mellett ülnek a meosok és éles tekintetüket nem kerüli el a századmilliméternyi eltérés sem. Selejt nem kerülhet ki innen. Ez azt jelentené, hogy egyetlen hibás kaliber a gépgyártásnál a selejtes alkatrészek egész sorát eredményezné.

A gyár fizikai dolgozói és műszaki értelmisége között szoros az együttműködés. Az MNDSZ és a DISZ között is a legjobb a kapcsolat: mindegyik alszik a maga helyén. A DISZ-titkárt állitólag csak egyetlen zaj ébreszti fel: a motorkerékpár-berregés. Persze, ez nem megoldás. Ugyancsak nem megoldás az sem, hogy a faliújságcikk-hiányt úgy oldják meg a gyárban, hogy egyszerűen nem tesznek ki faliújságot.

Búcsúzásnál megismerkedtünk Madarász Ferencné elvtársnővel, a műszeripar legjobb újitási megbizottjával. Megpróbáltuk gyorsan előterjeszteni egy újitásunkat. A Kalibergyárban, a pontosság fellegvárában minden óra másképpen jár. Madarászné mosolygott. Kijelentette, hogy ez nem újitás, legfeljebb megfigyelés, de náluk ez nem jelent semmit. Itt mindenki kitűnő számoló, tehát egy pillanat alatt kiszámitja, hogyha az üzemirodai villanyórán 8 mult 10 perccel, a főmérnöki szobában pedig fél 7 van, akkor a pontos idő 10 óra.

Miért rajzoltuk ezt a szép, rendezett forgácsolóműhelyt egy ív papirra? Azért, mert a valóságban nincs meg, csak a helye. Az anyagbeszerzés ugyanis csak p a p i r o n szerezte be a felépitéshez szükséges anyagokat.

EZEK A KALIBER-LEGÉNYEK és Villás Kaliber a kapitány! Hogy mi az a kaliber? Mérőműszer, amellyel a gépgyártásnál a gépalkatrészeket mérik. A kaliberek gyűlölik a pontatlanságot és legázolják a selejtet...

Ez a műhelyrész nemcsak a rajzoló képzeletében ilyen zsúfolt, hanem a valóságban is. Az itt dolgozó szakik üres perceikben nyomdafestéket nem tűrő gondolatokat forgatnak fejükben. Vajjon ilyenkor csuklanak-e a késedelmes építkezések okozói?

Bemutatjuk Kismóki elvtársat, az ország legjobb idomszerészét, kedvenc mikroszkópja mellett.

Kis Kaliber Krónika

Amikor rajzolónk Gyetvai János elvtársat rajzolta, a MEO dolgozói ott álltak a háta mögött és nézték a készülő művet. Senki sem szólt, csak Szeredai Éva elvtársnő mondta a következőket: „Szobrot ül a János? No, kiváncsi vagyok ... (Rajzolónk az arc körvonalait húzta meg.) Ez nem a János, én mondom ... (Odakerült a szem is a rajzra.) Ez nem az ő szeme ... (Orr, szemöldök, néhány vonás a homlokra.) No, lassan azért lesz belőle valami ... (Száj, mosoly a száj köré.) Hű, az az ő nevetése ... (Fogak a szájba.) Remek, ez az ő foga ... (Kész a rajz.) Igazán... szakasztott a János! Tessék engem is lerajzolni!"

A multkoriban sürgősen szén kellett a gyárnak, a Máv szállitott is egy vagonnal. Gyorsan kirakták, már ment is a kazánba a szén. A fűtő rárak a tűzre, aztán mint aki jól végezte dolgát, odébbmegy. Néhány perc mulva látja, hogy a kazánból folyik kifelé a szén. Micsoda? Folyékony szén, ilyet még az öregapám se látott!

Ugyanebben az időpontban a Ruggyantaárugyárban harsányan káromkodott valaki, hogy a fene se látott ilyen szurkot, egy-kettőre elég.

Azt hisszük, a megfejtéshez nem kell további magyarázat.

A család- és gyermekvédelmi törvényt nagy örömmel fogadták a gyárban. Sok a gyerek és a házasságkötések száma is egyre szaporodik. Csasznek sztahanovista elvtárs most vette feleségül átképzősét, Király Mihály sztahanovista is átképzősnek nyujtotta szivét. A Kalibergyárban nem ismerik a „kapun belüli munkanélküliséget", helyette egyre nagyobb tért hódit — mint fentiekből is látszik, — a „kapun belüli házasságkötési mozgalom" ...

Érdekes ismeretségkötésnek voltunk tanui: Dékán Katalinnak most mutatja be Béres Lajos a köszörűgépet. Ahogy elnézzük, az ismeretségből rövidesen 100 százalékos teljesitmény lesz ...

MEOSOK: Maga mit keres itt, Mirelite kartárs?

MIRELITE-EMBERKE: Maguk nem költözhetnek be az új helyiségbe, mert műszereiknek 20 fokos állandó melegre van szükségük. A Kalorifer fűtőberendezés pedig nem fűt, hanem hűt. Ez a hőmérséklet éppen jó a Mirelite-zöldbabnak ...

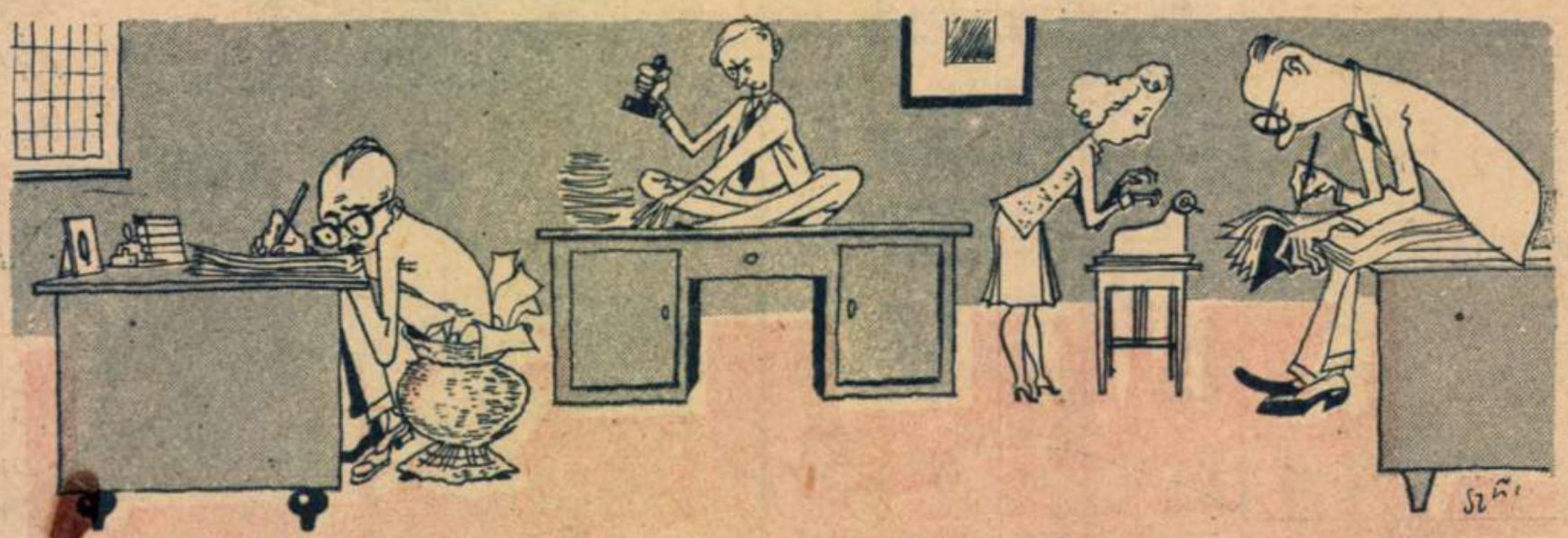
Gyetvai János, a MEO egyik kiváló dolgozója, aki ott döfi le a selejtet, ahol találja.

Zathureczky főmérnök, a szenvedélyes horgász-sakkozó, aki vígan pipál, mert mattot ad az objektív nehézségeknek és a legtöbb hibán kifog ...

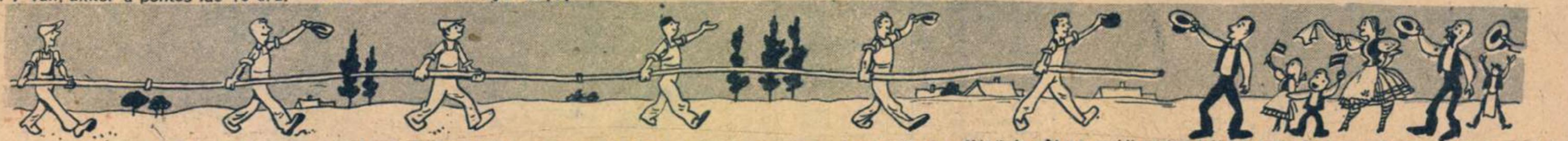
Gruber Gézáné, az üzemiroda harsányszavú harcosa, aki többszöri telefonrohammal veszi be a lemaradás fellegvárát.

A Kalibergyár kultúrtermében nincs szék. Ha előadás van, összeszedik a gyár valamennyi ülőhelyét és leviszik. Az előadást követő napon azután — azok, akik belefáradtak saját székük megkeresésébe — így dolgoznak munkahelyükön ...

Ez az elvtárs: Szabó Aladár. Jelszava: „Csasztuskák bő választékban, minden alkalomra!"

A gyár patronálja a pócsmegyeri Május 1. termelőszövetkezetet. Vasárnaponként lemennek és segitenek. Képünk azt az emlékezetes jelenetet ábrázolja, amikor a Kaliber-gyáriak selejtanyagból összeállitott öntözőcsővel lepték meg a boldog pócsmegyerieket.

LUDAS MATYI. — Felelős szerkesztő: GÁDOR BÉLA. — Szerkesztő: TABI LÁSZLÓ. — A kiadásért felel: a L. kiadó Vállalat igazgatója. — Szerkesztőség. VII., Lenin-krt. 9—11. Telefon. 222-271, 221-293. — Kiadóhivatal: VII., Lenin-krt. 9—11. Telefon: 221-285. — Terjeszti Posta Központi Hírlap Iroda O. V. Előfizetés, személyes ügyfélszolgálat: V., József nádor-tér 1. Telefon: 183-022, 180-850. — Budapesti Szikra Nyomda, V., Honvéd-utca 10. — Felelős vezető Lengyel Lajos igazgató. — Példányszám: 257.000.